REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30
Scrisorî nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourî de anunciurî:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelike Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Numĕr de Duminecă 20)

„GAZETA“ iese în fiăcare ￼ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 108.—Anul LXIII. Braşov, Duminecă 14 (27) Maiŭ. 1900.

Premergeţî cu esemplu bun!

Intrăm în periodul, în care nu numai pe terenul şcolar, cu ocasiunea esamenelor anuale, dér şi pe celelalte terene culturale se desfăşură mişcarea cea mai viuă peste an. Cam pe timpul acesta se ţin cele mai multe întrunirî, séu mai bine ḑis adunărî anuale ale societăţilor nóstre culturale, între carî sunt cele mai numerose şi importante întrunirile învĕţătorescî şi adunările despărţĕmintelor Asociaţiunei nóstre.

Nu voim sĕ vorbim astăḑî în special de esamenele şcolare séu de amintitele întrunirî, ci voim sĕ arătăm peste tot, cât de mare este însemnătatea acestor întrunirî şcolare-învĕţătorescî şi literare-culturale din tóte punctele de vedere pentru poporul nostru şi pentru înaintarea lui.

De nenumĕrate-orî s'a vorbit în colónele fóiei nóstre, cât de neapĕrată trebuinţă avem de reuniunî de tot felul şi pretutindenî, căcî progresul unui popor se mĕsură mai întâiŭ de tóte după şcólele şi reuniunile lui. Adevĕrat, că şi pe terenul şcolar şi pe celelalte terene culturale o ducem destul de rĕu şi greu, din cause, carî le cunóscem cu toţii şi nu mai e lipsă de a le esplica aicî.

Este asprirea generală, de care suferim şi care se resfrânge puternic şi asupra vieţii nóstre culturale. Cu tóte acestea, mulţămită împrejurărilor neatârnătóre de voinţa duşmanilor limbei şi culturei nóstre naţionale, nu ni-se póte lua tótă putinţa de a da semne de viaţă cel cel puţin pe câmpul pacînic şcolar şi al reuniunilor culturale.

Insĕ tocmai consciinţa, că nisuinţele dusmane nouĕ ne urmăresc până şi în sanctuarele sciinţei şi ale culturei, carî ar trebui sĕ fiă ferite de orî-ce atingere cu patimile luptelor înverşunate politice, ne face şi trebue sĕ ne facă sĕ înţelegem şi mai mult, sĕ pĕtrundem şi mai tare însemnătatea cea mare, ce o au pentru noi întrunirile şi reuniunile de tot felul, menite a dovedi din an în an progresele, ce le facem în mânia tuturor pedecilor şi neajunselor în cultura nóstră naţională.

Dér n'ajunge, firesce, ca cine-va sĕ ḑică: „Recunosc, că adevĕr spuneţî. Sunt convins, că mult cumpănesc în viéţa nóstră acele întrunirî anuale, prin carî se pune aşa ḑicênd în fiă-care an o meḑuină, ca semn până unde am înaintat“, — ci trebue sĕ şi dovedim prin fapte, că suntem pĕtrunşî de tóte acestea.

Este neapĕrat de lipsă, ca nimenî dintre noi sĕ nu lase sĕ trécă nicî cea mai mică ocasiune de a sprijini cu tótă sinceritatea şi din tótă inima mişcarea nóstră culturală, luând parte activă la tóte manifestaţiunile ei, interesându-se de progresele tinerimei nóstre în şcóle, prin participarea viuă la esamenele publice şi prin o contribuire cât de mică pentru încuragiarea şcolarilor celor mai diligenţî şi capabilî.

Lucrul cel mai de căpetenia este ca fruntaşii, bărbaţii noştri inteligenţî şi cu dare de mână, cu un cuvênt toţî Românii de inimă, afle-se în împrejurărî mai bune séu mai modeste materiale, sĕ premérgă aicî cu esemplu, căcî nimic nu prinde mai bine, şi nimic nu influenţéză mai norocos asupra amintitei mişcărî, decât esemplul de încurajare ce-l dăm unul altuia, deşteptând ast-fel ambiţiunea şi insufleţind la fapte bune.

Pĕcatul tuturor acelora, carî póte numai printr'un rĕu obiceiu rĕmân nepăsătorî, când icî se încheiă activitatea anuală a unei şcóle, colo se ţine o adunare generală menită a da sémă, ce au făcut şi cum au lucrat membrii cutărei societăţî de cultură, — acest pĕcat este mare, atât de mare, încât fără a esagera se póte numi un pĕcat de mórte.

Căcî cel ce stă astfel la o parte, décă el are numai cât de puţină tregere în cercul, în care trăesce, trage alţî mulţî după sine şi-i face neputinciosî pentru a-şî împlini datoria lor sfântă faţă cu naţiune, pe când décă ar păşi înainte şi ar ḑice: „Haideţî cu mine!“ ar aduce un ajutor viu şi puternic causei culturei nóstre şi ar contribui astfel totodată de-a mări curajul şi încrederea în şirurile celor ce luptă cu multe greutăţî şi cu marî jertfe în ogorul culturei nóstre românescî.

Fiă, ca aceste rêndurî sĕ facă pe cât mai mulţî sĕ înţelégă, cât de uşor le este a căra, ca şi furnica laboriósă, fiă care din ei câte-o petricică la marea clădire a viitorului poporului nostru, care atêrnă dela gradul culturei, ce şi-o va puté câştiga!

Revista politică.

Am arătat în numĕrul trecut de Duminecă, cum scie sĕ împartă guvernul **ajutórele de stat** preoţimei nóstre române şi cum aceste ajutóre, carî nicî nu merită numele, ce li-se dă, sunt numai nisce mijlóce ordinare în mâna fişpanilor şi a solgăbirĕilor unguresci de a corumpe pe preoţî şi a-i supune robiei lor. Asta s'a vĕḑut din modul şi chipul cum s'a făcut împărţirea în archidiecesa Blaşiului. Pe când scriam sĕptĕmâna trecută despre cele ce s'au petrecut la împărţirea ajutórelor în archidiecesă, nu aveam încă cunoscinţă de modul cum s'a procedat în diecese. Sciam numai, că în diecesa Lugoşului procederea a fost cu totul alta, întrucât lista presentată guvernului de către Consistoriul din Lugoş a fost respectată, dér n'aveam informaţiunî asupra celor ce s'au petrecut în diecesele de Oradea-mare şi Gherla. După informaţiunile, ce le-am primit în urmă, cu indignare a trebuit sĕ constatăm, că în **diecesa Gherlei** s'a făcut o batjocură şi mai mare dór' decât în archidiecesă. Mai bine de 18,000 fl. a împărţit guvernul preoţimei din diecesa Gherlei, notaţî însĕ, că din 510 preoţî n'au fost „miluiţî“ decât 218. Datu-s'au celor mai „patrioticî“ câte 600 fl., altora 400, apoi 3 şi 2 sute şi ca de pomană s'au aruncat unora şi 28 fl. Fresce, guvernul a împărţăşit cu sute de florinî numai pe aceia, carî cum ḑice corespondentul nostru, nu s'au distins prin alte „merite“, decât că s'au arătat nepăsătorî faţă de şcóla lor confesională şi au lucrat pe sub mână pentru ridicarea şcolilor de stat. Apoi unii din cei împărtăşiţî „păstoresc“ în parochii bune, sunt ómenî bogaţî şi fără pic de merit pentru biserică şi popor. Pentru-ca volnicia şi batjocura sĕ fiă şi mai cu córne, preoţii ajunşî în graţia ministrului, au fost înainte încunosciinţaţî prin deregĕtorî civilî, că *„la propunerea lor“* au sĕ capete dela episcop suma cutare şi cutare.

Ĕtă, aşa scie stăpânirea ungurésca sĕ respecteze principiul dreptăţii şi aşa scie ministrul şovinismului unguresc sĕ vîre ispita în sînul clerului român, pentru a-l supune şi robi planurilor duşmane bisericei nóstre.

*

Sĕptĕmâna întrégă s'au continuat în Budapesta **desbaterile delegaţiunilor**. *Delegaţiunea ungară* a lucrat în secţiunî şi a sfîrşit discusiunea asupra budgetelor ministeriilor comune, ér de erî desbaterile se fac în plen. Ungurii n'au ridicat piedecî şi greutăţî, ei au votat frumos frumuşel milióanele şi cu iuţélă de vapor şi cu superficialitate au trecut peste tóte cestiunile ce li-se oferiră spre gândire şi apreciare. In sînul acestei delegaţiunî n'a fost oposiţiă seriósă, şi décă totuşî unul séu altul şî-a ridicat glasul contra pretensiunilor marî pentru armată, a făcut'o numai ca de paradă.

Mai altfel au mers şi merg lucrurile în *delegaţiunea austriacă*. Aicî tot se mai pune ceva temeiŭ pe seriositatea, ce trebue s'o aibă desbaterile, şi mai ales deputaţii cehî sunt, carî critică şi combat pretensiunile ministrului de rĕsboiu. Delegaţiunea austriacă nu va lucra în plen, decât sĕptĕmâna viitóre, când se aştéptă ca discusiunile sĕ iasă din cercul strîmt al declaraţiunilor secî.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Din „Ţiganiada“.

De I. Budai Delean.*)

Vlad Vodă Ţepeş avênd bătaie cu Turcii, face o trupă de Ţiganî, îi adună la un loc, îi înarméză, le dă merinde şi-i trimite în contra Turcilor. Acest lucru îl face din precauţiune, căcî fiind pe atuncî mulţî Ţiganî în Ţéra Românéscă, nu voia Ţepeş, ca Ţiganii cu firea lor de a ţinè cu cel mai tare şi a-şî apĕra pielea sĕ se dea pe partea Turcilor, fiind astfel Românilor spre stricăciune.

In cântecul, ce urméză, se descrie cum dă poruncă Vlad Ţepeş ca sĕ se adune Ţiganii, şi cum adunaţî se înfăţişéză şi trec pe dinaintea lui; urméză apoi cuvêntarea lui Ţepeş şi mulţămita, ce o aduc Ţiganii pentru dragile de merinde şi cer dela Vodă, ca sĕ le dea păzitorî dintre cătanele domnescî, ca sĕ-i apere în contra tâlharilor.

. . . Vrênd sĕ feréscă Vlad asta déră,
Află o mijlocire minunată:
S'adune pe toţî puii de cióră,
Şi *sĕ facă o ţigănéscă armată*,
Care într'un loc osebit sĕ fie,
Ce în ţéră se 'ntêmplă, sĕ nu scie.

Decî poruncă dete în tótă parte
Ca Ţiganii la un loc sĕ se adune,
De cetatea *Négră* nu departe,
Intre *Alba* şi *Flămânda*; cum spune
Cronica, ér mai pe larg hârţóga
Din mănăstirea dela *Zănóga*.

Destul, că peste puţine ḑile
Acolo ţigănia se strînsă
Cu şetre, copii şi copile,
Incingênd apoi arma neînvinsă,
Jurară lui Vlad-Vodă credinţă
Cu tótă a lor cioroiéscă sĕmênţă.

Atuncî Vlad-Vodă, cétă de cétă
Poruncî sĕ iésă la privélă
Ţigănimea voinică, într'armată;
Apoi cu căduta rênduiélă
Sĕ trécă ca şi gata de cale
Pe dinaintea Măriiĭ Sale.

O Musă! fă-mî acu peptul tare
Ca de aramă! dă-mî de taur tu glasul,
Ca sĕ pociŭ cânta: câte şi care
Cete viteze au ridicat pasul,
Eşind dintru dalba ţigănie,
Că vrednice-s lumea sĕ le scie!

Intâiu déră de toţî purcésă
Céta lui Guliman vestită;
Toţî *ciurarî* şi *feciorî de casă*;
Vai de acéla care îi întărîtă!
Trei sute erau ei pe îndelete,
Afară de prunci, muierî şi fete.

Dér armele lor cele îngrozite
Erau nisce marî furce de şatră,
Pe la vêrfurî cu fier agerite,
Cu care îndată trînteau de vatră
Pe vrăjmaşu de aprópe séu departe;
Acolo sĕ vedî tu capete sparte!...

Ce sĕ mai ḑic de al lor Voivod mare
Guliman voinicul! oh:... acela!
— De nu-l va prăpădi vre-o întêmplare —
Nu va bate el în zadar lela;
Nice va zăcea prăvălit pe spate,
Neavênd el dóră în traistă bucate.

După aceştia veniră înainte
Armaţî şi în rêndurî tocmite bine,
Zlătarii, de inele şi ţinte
Făcĕtorî, două sute; ér cine
Ii duce, şi le este povaţă?
Tinĕr *Parpangel*, şi mândru în faţă.

El se 'nrudea în diréptă spiţă
Cu craiŭ Zĕndadel, a cărui mare
Şi peste toţî înălţată viţă
Tocma de unde sórele rĕsare
Cu sórele impreună eşise,
— Precum el până trăi se scrise. —

Cel mai bun cântăreţ din gură
Şi din lăută era; minte istéţă
Avênd şi tot felul de învĕţătură
Ce place la boierî în pălate;
Acel fel era Voivodul mare
A zlătarilor, mergênd călare.

Ér după dênsul tot alese
Şiragurî, din fumegata lui cétă
Se duceau într'un rênd tot câte şése,
Căror urma cealaltă glótă
In pielcuţa golă, golişóră
Şi sclipind de négră ca şi o cióră.

---

*) Opul acesta, pe care l'am anunţat şi în n-rul de Dumineca trecută, îl recomandăm încăodată ca o bună şi potrivită carte de petrecere, atât pentru plugarî, cât şi pentru ómenii noştri cu carte dela sate. Costă 90 banî, cu porto 1 cor.

Cu tótă „împăcarea“ din **Bucovina** nedreptăţile, ce li-se fac fraţilor noştri bucovinenî, nu vor sĕ înceteze. Jertfă a volniciei şi persecuţiunei duşmane a cădut acum de curênd şcóla română din comuna Mihalcea, din care limba română a fost isgonită din partea consiliului şcolar al ţĕrii. Inainte vreme în numita comună era numai limba română, în urmă şi limba ruténă, ér acum spre mai marea batjocură a „pactului“ dintre deputaţii românî conservativî şi guvern, locul limbei române l'a ocupat cea ruténă. Cu drept cuvênt esclamă dér unul din fruntaşii fraţilor noştri din Bucovina: „Pacea e încheiată, sistemul însĕ continuă, mai cinic şi mai pe faţă decât orî şi când“.

*

Mai de mult diarele din România rĕspândise scirea, că Liga culturală din Bucurescî plănuesce convocarea unui meeting de protestare din incidentul persecuţiunilor în afacerea Iancu. Diarele din România, ce ni-au sosit astădî, publică acum un **manifest al Ligei culturale** din Bucurescî adresat Românilor din Regat. In acest manifest se accentuéză, că de doi anî Liga n'a mai luat parte la meetingurî de protestare pentru fraţii asupriţi. — „Se creduse un moment, că pentru Românii de peste munţî avea sĕ se ivéscă o eră nouă, o eră de egalitate, de drept şi echitate, dér speranţa unora şi iluziile altora s'au dovedit lipsite de orî-ce temelii- *Jugul continuă a apăsa, Românii continuă a suferi.*“ Manifestul dice, că cestiunea naţională se impune din nou atenţiunei tuturor. Amintesce casul eroului românismului Iancu, despre care adversarii rassei române au îndrăsnit sĕ dică, că ar fi fost un criminal. Dice, că în loc de a da legitimă satisfacţiă Românilor indignaţi în inimile lor „în faţa acestei păgâne atingerî“, s'a pornit gónă contra acelor trei tinerî universitarî românî, carî au încununat mormêntul lui Iancu şi se continuă prigonirile de mai înainte. Apoi manifestul spune, că Liga contéză în noua ei acţiune la spriginul sincer al tuturor Românilor din patria liberă şi independentă, şi încheiă cu cuvintele: „Sĕ uităm micele miserii trecĕtóre şi într'o singură pornire a sufletelor nóstre sĕ ne avêntăm cu toţii din orî-ce partid am fi la înălţimea datoriei, pe care simţirea patriotică ne-o indică“. Manifestul e semnat de „comitetul central esecutiv al Ligei culturale“.

---

10 Maiŭ în Bucurescî.

Marţî, 9 Maiŭ, la órele 7 séra s'a sĕvêrşit la Palat, în presenţa M. M. L. L. Regelui şi Reginei, A. A. L. L. R. R. Principelui şi Principesei României şi a Principelui Carol, solemnitatea ţintuirei a douĕ stégurî, cerau a-se încredinţa a doua di bataliónelor 7 şi 8 de vênătorî, înfiinţate de curênd.

Mercurî, 10 Maiŭ, 21 tunurî, trase în revĕrsatul dorilor, au vestit Capitalei a 34-a aniversare a suirei pe tron a M. S. Regelui şi a 19-a a încoronărei.

La órele 9 diminéţa o gardă de onóre formată de o companiă din bataliónele 7 şi 8 de vênătorî cu musica, veni la Palat sĕ ridice drapelele acestor bataliónе, a căror ţintuire se făcuse în ajun, şi sĕ le ducă la Metropoliă pentru a fi aşedate în biserică spre sânţire.

La órele $10^{1}/_{4}$, M. S. Regele, împreună cu A A. L L. R R. Principele şi Principesa României, Principele Carol şi Principesa Elisabeta, au pornit dela Palat la Metropolie, în trăsurî de gală înhămate cu câte 4 cai, escortaţî de un numeros stat major, de adjutanţî regalî şi de divisionul de gendarmî călărî.

Plecarea dela Palat a Majestăţii Sale şi a Alteţelor Lor Regale, spre a asista la Te-Deumul, ce avea a se oficia la Metropoliă, a fost anunţată prin 101 tunurî.

In tot lungul stradelor, trupele din garnisónă, înşirate pe trotoare, sub comanda d-lui general de divizie Arion, comandantul corpului II de armată, au dat onorurile, musicile cântând imnul naţional la trecerea Suveranului şi a Alteţelor Lor Regale; ér mulţimea, înţesată pe strade, la ferestre şi pe balcóne, frumos împodobite cu stégurî, covórĕ şi ghirlande de verdéţă, saluta cu iubire şi respect, acoperind cu florî pe Suveran şi pe Alteţele Lor Regale.

La órele $10^{1}/_{2}$, Regele, Principele şi Principesa ajung la Metropoliă, unde sunt întêmpinaţî, la întrarea în biserică, de I. P. S. S. Metropolitul Primat, care presintă M. S. Regelui Crucea şi Evangelia; de I. P. S. S. Metropolitul Moldovei şi Sucevei; de P P. S S. L L. Episcopî şi Archierei, membrii ai S-tului Sinod, precum şi de d. G. Gr. Cantacuzino, preşedintele consiliului, împreună cu toţî d-nii miniştri.

După terminarea Te-Deumului, M. S. Regele încredinţă drapelele nouĕlor bataliónе de vênătorî, comandanţilor respectivî în faţa bisericei.

Suveranul, adresându-Se delegaţiunei batalionului 7 vênătorî, rosti următórele:

„Incredinţez acest drapel batalionului 7 de „vênătorî, spre a-l păzi cu cinste şi a-l apĕra „cu sângele sĕu“.

La care d-l maior Simionescu, comandantul batalionului, a rĕspuns:

Sire!

Drapelul, ce Majestatea Vóstrĕ binevoesce a încredinţa astădî batalionului 7 de vênătorî, va constitui sufletul şi viaţa nóstră.

El, înfăţişându-ne ţéra, tronul şi onórea, va fi pentru noi talismanul, ce ne va călĕuzi şi conduce la viitor.

Vederea lui ne va îndoi curagiul şi puterile la primejdiă; la umbra lui ne vom aduna, apărându-l şi perind chiar până la cel din urmă la nevoiă.

Sĕ trăiţî Majestate!
Trăéscă Augusta Vóstrĕ familiă!
Trăéscă ţéra şi armata!

După aceea M. S. Regele, adresându-se delegaţiunei batalionului 8 de vênătorî, rostì aceleaşî cuvinte:

„Incredinţez acest drapel batalionului 8 „de vênătorî, spre a-l păzi cu cinste şi a-l „apĕra cu sângele sĕu“.

D-l major Antonescu, comandantul batalionului, a rĕspuns:

Sire!

Oficerii şi trupa batalionului 8 de vênătorî, vor avé adânc gravat în inima şi mintea lor, că pe drapel, sus, la picióréle Vulturului ţĕrei, stă scris: „Onóre şi Patriă“.

Ei vor sci, că acéstă emblemă, acest simbol — drapelul — le va reaminti în tot momentul, că onórea şi patria trebue sĕ fiă ideal sacru pentru care se vor jertfi.

Călĕuziţî de pilda acelora, carî au fost eroi la Griviţa, sub Inalta conducere a Majestăţii Vóstre, şi doritorî a rĕmâne la înălţimea trecutului lor, vênătorii batalionului 8 rógă ferbinte pe Cel Atotputernic sĕ le dea curagiŭ în lupte, ca în urmă, acoperiţî de gloriă şi de mărire, sĕ trîmbiţeze departe, departe peste hotarĕ, renumele lor şi al Patriei.

Sĕ trăiţî Majestate!
Trăéscă Augusta Vóstră familiă!
Trăéscă ţéra şi armata!

După care drapelele cu garda lor de onóre au defilat şi apoi au pornit la locurile hotărîte.

In urmă Suveranii cu principii şi principesele merseră în apartamentele metropolitane, unde primiră felicitările Metropoliţilor, a membrilor Sf. Sinod, miniştrilor şi ataşaţilor militarî strĕinî.

Apoi, Regele şi principele încălecară, şi însoţiţî de toţî d-nii generalî, de toţî d-nii ataşaţî militarî pe lângă legaţiunile puterilor strĕine, de adjutanţii Regalî şi o numerósă suită porneso împreună cu A. S. R. Principesa României, care luase loc cu principele Carol şi principesa Elisabeta în trăsură, spre bulevardul Univestităţei.

In momentul când regele se apropiă de flancul drept al trupelor, d-l general Arion întêmpină pe Suveran şi 'I presintă raportul, ér principele moştenitor luă comanda brigadei VIII de infanteriă.

A. S. R. principesa cu A. S. R. principele Carol, ajungênd în faţa Universităţii, se scoborî din trăsură şi luă loc în pavilionul într'adins construit; se aflau acolo, împrejurul M. S. Reginei, toţî d-nii miniştrii cu dómnele, d-nii preşedinţî ai corpurilor legiuitóre şi d-nii membri ai corpului diplomatic cu dómnele.

Inalţî demnitarî ai Statului şi un fórte numeros public de distincţiune ocupau tribunele, ridicate la drépta şi în stânga statuei lui Mihaiu-Vitézul şi de-alungul faţadei palatului Universităţii.

M. S. Regele, încunjurat de numerósa Sa suită, se aşedă înaintea Statuei Mihaiu-Vitézul şi primi defilarea trupelor în ordinea următóre:

Comandantul corpului II de armată cu statul sĕu major;
Musicile trupelor din paradă;
Drapelele bataliónelor 7 şi 8 de vênătorî;
Plutonul oficerilor din garnisonă;
Douĕ companii ale şcólei de oficerî;
Şcóla militară de artileriă şi geniu;
Internatul medico-militar;
Şcóla militară de administraţiă;
Şcóla de podurî şi şosele;
Liceul „Traian“ dela Turnu Severin;
Comandantul divisiei IV infanteria cu statul sĕu major;
Batalionul 3 vênătorî;
Batalionul 5 vênătorî;
A. S. R. principele moştenitor, comandantul brigadei VIII infanterie;
Regimentrul Mihaiu-Vitézul Nr. 6 (trei bataliónе);
Regimentul Ilfov Nr. 21 (trei bataliónе), precedate de cele 2 companii de bacalaureaţî;
Regimentul 1 geniu (doue bataliónе);
Loc ţiitorul de guvernator al cetăţei Bucurescî cu statul major al cetăţei;
Regimentul 2 cetate, (10 companii);
Compania de pompierî;
Comandantul artileriei corpului II de armată;
Regimentul 2 artilerie (6 baterii);
Regimentul 10 de artilerie (6 baterii);
Escadronul 2 tren (9 secţii);
Inspectorul general al cavaleriei;
Comandantul brigadei II călăraşî;
Regimentul 6 roşiorî;
Regimentul 3 călăraşî;
Divisionul gendarmilor călărî.

Defilarea şi ţinuta trupelor fiind bună, M. S. Regele a binevoit a arăta d-lui comandat al corpului II de armată Inalta Sa mulţumire.

După defilare familia regală s'a întors la Palat.

La $2^{1}/_{2}$ d. a. Regele, Principele Ferdinand, Princesa Maria şi cu micii principî au asistat la serbarea scolară dela Ateneu, unde d-l Dr. Onciul profesor universitar, a ţinut o frumósă conferenţă întitulată „10 Maiŭ“.

La órele 5 séra Maj. Lor au primit în grădina palatului pe elevii liceului „Traian“ dela Severin. Fanfara elevilor a cântat Imnul regal, ér doi din elevii cei mai micî au rostit în versurî cuvinte călduróse de felicitare Maj. Lor.

Séra oraşul a fost frumos iluminat.

*

Joi diminéţa A. S. R. Principesa Maria s'a dus la Cotrocenî împreună cu micii Principî Carol şi Elisabeta, ca sĕ felicite regimentul 6 Mihai-Vitezul pentru frumósa ţinută ce, a avut la defilare.

Regimentul formase un pătrat pe două

Cei într'armaţî aveau buzdugane
De aramă şi bine ţintuite;
Toţî ómenî tarî, şi groşî în ciolane
Cu pĕru îmburzit, barbe spîrlite,
Haine aveau lungî, scurte, şi învrîstate,
Unii fără mânecî, alţii rupte 'n spate.

A treia cétă cu paşii mĕsuraţî,
Căldărarii 'nalţî de stat, se iviră,
Toţî căciulaţî şi la barbă afumaţî,
De tăria lor lumea se miră,
Taie arama ca nisce şindile,
Şi rabdă la fóme tot câte trei dile.

A patra cétă venind se vĕdură
Fierarii cu ale lor cumplite barose,
Apoi *cărbunarii* cei negri de zgură!
Inarmaţî erau şi ei cu cóse
Pe nesce rude lungî aşedate
Şi în forma lăncilor ferecate.

Căpitanul lor era *Drăghicî* hăl cu minte,
Carele multe vremurî vĕduse,
Şi totuşî din gură nicî un dinte
Incă până acolea nu-i căduse;
Acum ţinea el a şeptea muiere
Şi încă se simţia bine în putere.

Trei sute de armaţî numĕră céta,
Pedestrime alésă: fieşî-care
Mergea voios şi de rĕsboiŭ gata;
Măcar-că purtau ei de vêndare
Secerî, cuţite, fórfece, zale,
Şi nu le lipsea, — numai parale.

Sosiră apoi în şirégurî gróse
Lingurarii cu securî pe spate;
Toţî bine îmbrăcaţî, cu barbe rase,
Si la brâu avênd nisce bărdî late,
Ce tóte soiurî de lemne taie,
Armă prea bună şi de bătae.

Povaţa lor şi vrednicul jude
Era *Neagul* iubeţ de dreptate;
Insĕ acum numai de stânga aude,
Şi e cel mai bun meşter de covate,
De scafe, căuce, linguri, tăiere,
Răvare, hâmbare şi de cuiere.

Dér cine va spune cum se cade
Céta slăvită ce acuma vine?
Sfinte Sărsăilă, drăguţule bade!
Şoptesce-mî ce voiŭ sĕ dic bine;
Că fără de a ta 'naltă însuflare
Glasul meu putere nu are!

Aceştia erau — pe limba învĕţată
Grăind — aurarî; pe limba jósă
Insĕ *băiaşî* li-a dis próstă glótă;
Acésta era cea mai alésă
Cétă dintru tótă ţigănie;
De armaţî numĕra mai la o miie.

Avea la drépta suliţe lunge
Şi nesce săbii de-á stânga scurte. —
Care scia cum suliţa împunge,
Cum de sabie trupul amurte, —
Acela trebuia sĕ aibă frică
Şi grózá de astă cétă voinică.

Eră pe aceştia cu falá-i duce
Tandaler inimosul, de care
Nu cutéză nime sĕ se apuce,
Aşa este de harnic şi tare:
Frică nu cunósce, nice spaimă;
Că ar umbla cu dracul, pisma-l defaimă.

Pe urmă în stolurî gróse, neaşedate,
Mergeau *Lăieţii* goleţii dróie
Ca nesce păzitorî de bucate
Inarmaţî cu măciuce şi maie;
Muierile cu prunci micî în spate
Unii de tot golî, alţii de jumĕtate.

Corcodel peste dênşii avea poruncă
Sĕ-i povĕţuiască în rênduială;
Corcodel! care cu bobî aruncă
Şi cu vrăjiturî ómenii înşală:
Orî-cine ce fură el scie,
Spuindu-i dracu din respîntie.

După-ce toţî în jur s'au aşedat
Puindu-se în formă de cunună,
Lăudă Vlad-Vodă cu glas înălţat
Ascultarea lor şi voia bună;
Apoi, décă pe toţî gata îi vede,
El de aci într'altă parte purcede.

* * *

Cărţile din Cióra nu spun aice
Mai multe; ér cele din Zănóga
Mai adaogă încă — prin un „se dice“ —
Şi o voróvă a lui Vlad-Vodă întrégă,
Care el la cea 'ntêmplare o disă,
Ecăt'o pe cum o aflai scrisă!

„Ascultaţî voi cióre blăstemate!
Etă, că v'am dat arme voinice
Precum şi tot felul de bucate;
Insĕ, ca şi pe nimic sĕ nu vĕ pice
Péra în gură zăcênd voi pe spate,
Moşii vĕ voiŭ da, pămênturî şi sate.

rêndurĭ. Pe când A. S. R. Principesa Maria, însoțită de d. colonel Boerescu, împărția florĭ la soldații din rêndul întâiŭ, micii principĭ Carol și Elisabeta conduşĭ de către d. maior Lambru, împărțiau florĭ la rêndul al doilea. La plecarea Alteţelor Lor Regale ofiţerii regimentului au acoperit cu florĭ trăsura princiară.

Colonelul a dat ofițerilor și soldaților concediu până Lunĭ.

*

Serbare la Ateneu.

A fost o minune! Acésta e părerea tuturor, carĭ au asistat aseră la serbarea dată la Ateneu de elevii liceului „Traian" din Severin.

De trei ḍile — scrie „Rom. Jună" — nu se mai găseau bilete. Tóte fuseseră luate cu asalt. S'a oferit până la 200 lei pentru o loge, dér se vêndu-se pe câte 12 lei una! A fost o minune serbarea și ea a fost menită sĕ smulgă lacrămĭ de admirație Suveranilor și publicului asistent, sĕ aducă laude minunaților elevĭ și fericire deplină unui om, directorului Teodor *Costescu*.

De ḍece anĭ acest om muncesce neîncetat, adună ban cu ban pentru înfrumusețarea liceului, pe care-l conduce, alege profesorii cei mai emerițĭ și-i stimuléză necontenit la muncă. Și aḍĭ culege ródele, cele mai frumóse róde, pe carĭ le póte dori un profesor. Le culege și le merită, admirat și iubit de toțĭ câțĭ îl cunosc și-l prețuesc.

Acestea despre director; acum, despre serbare:

La órele 8 și jumĕtate șĭ-au făcut apariția în sală MM. LL. Regele și Regina și A. S. R. Principesa Maria, însoțite de dómnele de onóre, de d-l George Philippescu, mare mareșal al palatului, de d-l general Vartiade, șeful casei militare și de d-l major Dimitrescu.

Famfara liceului, compusă din 40 elevĭ, a primit pe Suveranĭ cântând *Imnul regal.* Cu acéstă cântare s'a început programul. Famfara a intonat apoi „Festo-uverture", de H. Strobl.

A urmat apoi elevul D. *Brezulescu* din cl. VI-a a liceului, care a ținut o conferență, trecênd în linii generale *Istoria Românilor.* Când elevul conferențiar a vorbit despre domnia Regelui Carol, publicul s'a ridicat și a făcut ovații entusiaste Suveranilor. Se părea, că în sufletul tuturor trăia viu sentimentul de iubire și admirație pentru Dinastiă.

Apoi corul liceului compus din 100 elevĭ și pus sub conducerea măestrului I. Paulian, a cântat *Copii Românĭ!* și *Lugojanca.* Corul a fost viu aplaudat, de Suveranĭ și de public.

Se desface apoi cortina, orchestra liceului începe sĕ cânte piano și 11 elevĭ vin în fața scenei cu planșe de desemn și încep sĕ lucreze. Ei nu se numesc nicĭ Rafael, nicĭ Michel Angelo, nicĭ Tițian, ci se numesc: Grigoriu, Racoveanu, Albahari, St. Popescu, Lălea, Talpoșin, Moisescu, Franasovicĭ, R. G. Popescu, Penhas și Dosei.

In 10 minute fiă-care dă gata câte un peisaj, o figură, etc. Unul desemnéză Porțile-de-fier, altul turnul lui Sever, altul Dunărea albastră. Publicul se entusiasméză, aplaudă, bravéză, Suveranii se ridic, privesc cu atenție și aplaudă necontenit.

Apare profesorul măestru Radu Liviu și e salutat cu vii aplause.

Urméză esercițiile de ordine esecutate în tact perfect de 32 elevĭ pușĭ sub comanda măestrului de gimnastică Bucovineanu. Aci se sfîrșesce partea I-a a programului.

M. S. Regina se retrage la órele 10, însoțită de d-na de onóre.

Partea a II-a a programei a început cu o cuvêntare ocasională rostită de elevul G. *Ionescu* din cl. III-a. Fórte bine pronunțată, cu voce dulce, cuvêntarea micului elev a atras vii aplause din partea tuturor și ovații pentru M. S. Regele.

Au urmat apoi esercițiĭ militare esecutate de un pluton de elevĭ armațĭ, pușĭ sub comanda elevului sergent-major Franasovicĭ.

Ceea-ce însĕ a uimit pe toțĭ, au fost danțurile naționale esecutate de 16 elevĭ, îmbrăcațĭ în costume naționale și conduşĭ de măestrul Bucovineanu. „Brêul", „Ţuțuianca Obîrșei", „Bănățénca", „Colo" (sîrbă), „Cum se bate Dunărea" și „Hora Cloșanilor". Unele au fost bisate. Sala era electrisată. Pălăriile se agitau, aplausele ropăeau cu mult după căderea cortinei.

Orchestra compusă din 40 elevĭ și pusă sub conducerea d-lui Schuller, a esecutat „Reverie Russe," în mod magistral. Și ca încheiere famfara a cântat Imnul regal și încă două marșurĭ.

Mulțimea a făcut ovații călduróse elevilor și d-lui Costescu, serbarea sfîrșindu-se la órele 11.

Rĕsboiul dintre Burĭ și Englesĭ.

Acest rĕsboiŭ, provocat de Anglia din pofta nesăturată după avere și stăpânire tot mai mare în lume se apropie de sfîrșit. Sfîrșitul, după tóte semnele, va fi mai sângeros decât începutul; el va completa spre rușinea „civilisației" moderne, marea tragediă a unui popor vitéz și cu frica lui Dumneḍeŭ, care n'a luat armele, decât pentru a-șĭ apĕra libertatea și viața națională.

Este posibil — după tóte câte se petrec pe sângerosul teatru al luptelor din Africa de miaḍă-ḍi — ca bĕtrâna regină Victoria sĕ priméscă drept dar de Rosalii provincii nouĕ subjugate, orașe prădate și mii de vieți jertfite pe altarul poftei de cucerire englese. Se vor da atuncĭ în Londra și pretutindenĭ, unde stăpânesce mâna nemilósă a Angliei, banchete și sĕrbărĭ sgomotóse, ér Burii îșĭ vor deplânge speranțele pierdute pe tăcutul mormênt al eroilor, carĭ au căḍut în lupta sfântă pentru patriă și libertate. Se va cânta pe tot întinsul imperiului engles *„God sawe the Queen"* și pricinuitorii acestui monstruos rĕsboiŭ vor jubila și vor chiui de bucuriă și esaltare nebună, dér nu se póte, ca pacea sufletului lor sĕ nu fiă stășiată de remușcare și sĕ nu fiă turburată de gĕmĕtul profund al eroilor libertății bure și de blĕstemele femeilor și copiilor acelui brav popor în potriva, căruia sĕ sevîrșesce crima uciderii naționale.

*

În scopul sĕvîrșirei acestei crime datu-s'a împuternicire lordului *Roberts* sĕ mérgă înainte necruțând nimic. Din Kroonstad el a și plecat la începutul sĕptĕmânei și a ajuns până la rîul *Rhenoster*, unde se aflau Burii. Aceștia dând de veste, că Englesii năvălesc asupra lor, s'au retras pe nóptea pe țĕrmul contrar al rîului, dér și de aici s'au dus, după-ce au distrus podul de peste rîu și calea ferată. Burii s'au retras la rîul *Vaal*, dincolo de care se începe republica Transvaalului. Aicĭ, se ḍice, vor opune Burii o resistență desperată, ca sĕ împedece Englesilor trecerea în Transvaal. Nu este însĕ nădejde, ca ei sĕ pótă resista cu succes. Englesii sunt potop de mulțĭ, Burii o mână de ómenĭ.

*

Dér Burii sunt decișĭ a nu se da plainicĭ așa numai de dragul lui Roberts. După-ce li-s'a topit și ultima speranță, că puterile din Európa, séu America le va sări în ajutor ca mijlocitorĭ de pace, și după-ce șĭ-au tras séma și cu eventualitatea, că statele lor libere vor dispare de pe charta țĕrilor, Burii ș'au pus de gând, că décă e sĕ cadă, sĕ cadă încai cu gloriă și onóre. Au decis, adecă, sĕ se lupte până la ultimul om. Ei vor apĕra Pretoria și Johannesburg, aceste două orașe principale, în care pulséză inima poporului bur. Ba, după cum s'a dat de veste acum mai în urmă, Burii vor arunca în aer minele de aur dela Johannesburg, acele mine, carĭ formézä un punct de mare atragere pentru vênătorii după aur englesĭ.

*

Ḍilele viitóre vor fi dér ḍile de cea mai grea cumpĕnă pentru Burĭ. Nu mai póte fi însĕ îndoios, că ei vor cădé în fața covîrșitórelor forțe englese, dér causa și idealul pentru care luptă nu vor puté fi înmormêntate pe veciă. Face-i-vor Englesii prohodul, asistând din depărtare puterile Europei, îmbĕtrânită în pĕcate, carĭ cu tóte puscile și tunurile de care dispun, n'au vrut orĭ n'au cutezat sĕ pună o vorbă bună pentru acel popor nobil și mare în nefericirea lui, care atât le-a rugat'o sĕ-l scape din ghiara năvălitorului — dér înzadar. Guvernele și diplomații au tăcut, dér nu va țăcé istoria, care va osândi după vredniciă nepăsarea și lașitatea lor, ér în momentul, când se va pecetlui definitiv sórtea nefericiților Burĭ, spiritul dreptății și al adevĕrului va rĕsuna prin salele pompóse ale reginei Victoria și va mustra cu asprime pe cei-ce fără de milă au căutat pretexte și prilejurĭ a nimici un neam de ómenĭ, carĭ n'au alt pĕcat decât că iubindu-șĭ viéța și neatârnarea, au sărit în focul luptei pentru a și-le apĕra.

Fundațiunea Universitară Carol I.

In amintirea *„Fundațiunei universitare Carol I"* s'a ținut Marția trecută, 9 Maiŭ v. în Bucurescĭ, o ședință solemnă în sala bibliotecei sub președinția d-lui ministru al cultelor și instrucțiunei publice.

Cu ocasiunea acésta, d-l rector al Universității, sub a căruia priveghiare e pusă fundațiunea, a ținut un discurs în care a arătat, ce frumóse progrese au făcut în România studiile universitare, dela modestele lor începuturĭ de acum 40 de anĭ și până aḍĭ, când numai la Universitatea din Bucurescĭ sunt inscrișĭ *2700 studențĭ.* Termină mulțumind M. S. Regelui pentru înființarea acestei fundațiunĭ.

După acestea bibliotecarul cetì un raport către M. S. Regele despre mersul acestei instituțiunĭ. Estragem din acest raport următórele:

„Fundațiunea Universitară Carol I" are o *bibliotecă*, ce s'a înmulțit anul acesta cu 749 volume cumpărate cu 9000 lei. La 1 Aprilie biblioteca consta cu totul din *978 volume.* Biblioteca din an în an e tot mai cercetată; pe când în anul prim (1895—96) numĕrul total al cetitorilor a fost de 18.419, în al doilea s'a urcat la 23,499; în al treilea la 31,034; în al patrulea la 46,644, ér în anul acesta (1899—1900) au fost 52,930 de cetitorĭ. Sălile Fundațiunei, carĭ în primii anĭ nu erau ocupate, decât în parte, sunt acum încă prea micĭ, trecênd numĕrul cetitor peste *300 pe ḍi.*

Bursierĭ (stipendiștĭ) ai fundațiunei au fost la universitatea din Bucurescĭ 5, la cea din Iașĭ 3. — *Subvențiunĭ* (ajutóre) au

---

„Și de acum înainte ca țĕranii
Ceilalțĭ în mândra Muntenie
Vețĭ fi socotițĭ și voi Țiganii,
Décă vețĭ arăta hărnicie;
Numa cât trebue lângă acele,
Sĕ 'mplinițĭ ș'alte poruncĭ de a mele.

„Între *Bărbătescĭ* și între *Inimósa*
Este un loc, care *Spătenĭ* se chiamă,
Acolo țigănia zdrențósă
Tăbĕrând va sta, și luând séma
De a face tóte, câte Domnéscă
Măria Mea va sĕ-i poruncéscă.

„Sĕ scițĭ, că Turcii acum în țéră
Au întrat, că tóte ard și prădéză,
Pentru aceea fuga v'ar fi 'nzadară;
Ci mai vêrtos cu arma vitéză
A s'apĕra e silit fieș-care
Și nicĭ vĕ rĕmâne altă scăpare.

„Pentru acésta eu ca și un părinte
Al țĕrii și stăpân, v'am dat arme
Ca sĕ vĕ apĕrațĭ — décă avețĭ minte —
Când ar căuta Turcii sĕ vĕ sfarme;
Căcĭ aflând ei țigănimea nearmată
Ar puté-o prăpădi de-odată.

„Luați-vĕ dér aminte bine,
Ca nu dór sĕ vi-se acățe în flóce
Nescai ghiare turcescĭ și păgâne;
Că apoi fără cap ce ațĭ puté face?
Decĭ când ar da Turcii sĕ vĕ bată,
Nicĭ voi sĕ stațĭ cu gura căscată!

„Datu-v'am tot felul de bucate:
Multe legumĭ, găinĭ și póme,
Două mii de slăninĭ afumate,
Sĕ nu răbdațĭ în taberă fóme;
Zĕr destul, lapte acru și răchie,
Ca mai dragĭ armele sĕ vĕ fie;

„Lângă acestea: coșurĭ de făină
Pentru mămăligă multe sute,
Sĕ vĕ fie la prânḍ și la cină;
Cincĭ sute de putinĭ cu urdă umplute.
Ér voi încărcând tóte aceste,
Mergețĭ fără de-a face mare veste.

„Îmbrăcându-vĕ în arme viteze
Ce v'am dat, purcedețĭ înainte,
Ĕră nimene sĕ nu cuteze
Inapoi sĕ rĕmână — de are minte —
Că altmintrelea va trebui sĕ móră
Fiind împușcat ca și o cióră". —

Atuncĭ într'o gură glóta ḍisă:
Mulțămim fórte Măriei Tale
De tóte, ér mai vêrtos de cisă.
En' viie acum dă hăi cu cealmale*)
Și încépă cu a nóstră țigănie;
I-om sătura noi de bătălie!

Apucând apoi Drăghicĭ vorova:
„Luminate Dómne! In țéra tótă
— Ḍise — scim că ți-au rĕsbătut slava;
Și nu este cineva sĕ pótă
Călca porunca Măriei Tale,
Ba nicĭ pe departe sĕ te înșale.

„Dér sĕ erțĭ Măria Ta! — sĕ ḍice,
Că ar fi de tâlharĭ căile pline; —
Noi n'am vrea sĕ avem cu dênșii price,
Ci am trăi cu tótă lumea bine,
Și ne temem sĕ nu ne slutéscă,
Orĭ ucidă, laia tâlhăréscă, —

„Rugăm déră pe Măria Sa fórte,
Ca sĕ ne deie pe drum vre-o pază:
Orĭ ostenĭ, ce n'au frică de mórte
Și de tâlharĭ cu grósnice obraze

*) Cealmale pórtă Turcii pe cap.

Și — décă ar fi Domnésca îndurare —
Două sute de cătane or ajunge ne pare".

Lui Vlad Vodă nu-i părù strĕină
Acéstă cerere țigănéscă,
Căcĭ — drept vorbind — era de sfat plină,
Pentru acésta din garda Domnéscă
Poruncĭ, călărețĭ sĕ-i petrécă
O sută până la Valea-Sécă.

Cu cântărĭ de drîmbe și alăută,
Țigănimea cu tóte ale sale
Incă într'acea ḍi fù petrecută
De ostașĭ, la hotărîta vale.
Până aice cartea Zănógăi spune,
Ce într'alte cronicĭ nu se pune.

Un episod din Țiganiada.

Despre un nemeș de viță Țigan cu numele Becicherec Iștoc, feciorul lui Becicherec Mișca nepot lui Becicherec Gruia.

Bine-a ḍis odată nu sciu acum cine:
Décă nu e minte, nicĭ cap sĕ nu fie;
Căcĭ din mintea slabă pe cap vine
Tot rĕul. — Fericit, care scie
A-șĭ procopsi mintea în cele bune
Și a nu o învĕța la gândurĭ nebune.

primit: un student 650 lei, unul 600, ér unul 300 lei. Pentru tipărirea teselor s'au dat ajutóre de câte 135—500 lei la 8 studenţi.

Averea Fundaţiunei elocată în acţiunĭ şi scrisurĭ fonciare este de: 749,400 lei. Veniturile în 1895—96 au fost 42,005; an de an au mers crescênd, astfel că în anul 1899—900 au fost: 58.270.

SCIRILE ḌILEI.

— 13 (26) Maiŭ.

Maialul şcólelor române din Braşov se va ţinê (în cas de timp favorabil) poimâne, *Lunĭ*, în 15 (28) l. c. Ţinerea maialului se va anunţa publicului prin revelionul musicei militare, care va parcurge Lunĭ dela 6—7 óre diminéţa stradele principale din jurul gimnasiului român. Dela 7 până la 8 óre musica va cânta în piaţa din faţa gimnasiului, ér la 8 óre corul şcólelor, compus *din 160 de cântăreţĭ*, va cânta de pe platforma din faţa edificiului gimnasial 3 corurĭ sub diriginţa d-lui profesor George Dima. După terminarea corurilor convoiul şcolarilor va pleca la Stejeriş.

Dela esposiţiă. „Dreptatea“ din Bucurescĭ primesce o corespondenţă dela Paris, în care se spune, că pavilionul român dela esposiţiă a fost fórte bine apreciat de strĕinĭ. Părerea tuturor a fost, că România dobândesce un mare succes prin participarea sa la esposiţiă. Un visitator strĕin cunoscĕtor ḍise: „Fórte interesantă, frumos şi fórte metodic instalată, găsesc acéstă secţiune“. Un altul ḍise: „E un fermecător amestec de graţiă orientală cu bogate şi puternice manifestărĭ ale progresului civilisaţiunei apusene“. Preşedintele general al esposiţiunii francese, d-l *Picard*, ḍise către comisarul român, d-l Olănescu: „Vĕ fac sincerile mele complimente. Esposiţiunea d-vóstră e fórte frumósă şi fórte interesantă şi-mĭ reserv dreptul de a veni s'o studiez mai în voiă, diminéţa, când n'o sĕ fiă atâta lume. Aveţĭ acest avantagiŭ, asupra celorlalţĭ, că a-ţĭ grupat cu metodă şi într'un chip fórte plăcut şi original produsele d-vóstră, uşurând mijlócele de apreciere, celui ce voesce sĕ le studieze. Totul e fórte bine presentat şi instructiv în acelaşĭ timp“. Contele *Tornielli*, fost ambasador al Italiei la Bucurescĭ şi acum ambasador la Paris, a fost asemenea de faţă la înaugurarea pavilionului român. Viu impresionat d-l Tornielli s'a apropiat de d-l Olănescu şi i-a ḍis: „Iubite d-le Olănescu, regăsesc acĭ frumósa mea Româniă şi mĕ întorc cu cincĭ-spre-ḍece anĭ în urmă, privind tóte aceste lucrurĭ aşa de frumóse, aşa de interesante şi aşa de plăcut presentate. E fórte bine şi primesce tóte felicitările mele. Trebue sĕ fiţĭ fórte mândri şi mulţumiţĭ“.

Intunecime de sóre. Poimâne, Lunĭ, 28 Maiŭ st. n. va fi *întunecime totală de sóre*. Umbra lunei va cădé mai întâiŭ pe Oceanul pacific, se va mişca către rĕsărit trecênd peste America centrală (Mexico) pe lângă oraşul New-Orleans şi va părăsi continentul european înainte de amiadĭ. Atuncĭ umbra lunei îşĭ va continua mişcarea peste Oceanul Atlantic şi nimeresce continentul european la Ovar, un oraş în Portugalia. Aicĭ umbra lunei are o lăţime de 74 chilometri. Dintre oraşele mai însemnate ale Spaniei, carĭ se vor afla în zona totalităţii întunecimii, sunt: Piancenţia, Alicante, Argamasilla şi Albacete. De aicĭ umbra lunei va trece peste marea Mediterană şi va nimeri oraşul Algier, apoi pe lângă oraşul Tripolis şi va părăsi pămêntul în jurul ruinelor dela Teba în Egipt. Pe la noi nu va fi, decât întunecime parţială, sórele fiind acoperit mai bine de jumĕtate de umbra lunei. Inceputul întunecimii va fi în *Bănat* la $4^1/_2$ óre d. a., sfêrşitul la $6^1/_2$; în *Ardeal* va fi începutul la 4 óre 40 min., sfîrşitul la 6 óre 40 min.; în *România*, începul la 5 óre şi sfêrşitul la 7 óre d. a. — De va fi senin, vom vedé Lunĭ un rar fenomen al naturei.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au mai întrat următórele contribuirĭ;

Pe lista nr. 144 (colectant d-l paroch I. Pop din Sâmbăta de sus) *cu totul* ***11 coróne,*** şi anume: I. Pop, paroch 6 cor., G. Ganea 2 cor., I. Tosa 1 cor., Vas. Şerban 40 b., Iosif S. Cornilă 40 b., Zeved. Neagu 20 b., Nicolae Bota 40 b., Nicolae Ispas (?) 40 b., Gărăoiu 20 b.

D-l *Arseniu Vlaicu* direct. şcól. comerc. rom. din Braşov a dat ***20 coróne*** pentru masa stud., în loc de serbarea ḍilei sale onomastice.

Priméscă marinimoşii donatorĭ cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor.*

Avis comercianţilor românĭ! Ni-se scrie: Dela Năsĕud spre rĕsărit, cale de $^1/_4$ óră, se află lângă rîul Someş comuna înfloritóre *Rebrişóra*, cu peste 3000 locuitorĭ, toţĭ Românĭ. Aprópe de Năsĕud şi lângă drumul ţĕrii, Rebrişóra, acéstă comună curat românéscă, simte adĭ lipsa unui neguţĕtor român harnic, cinstit, care ar găsì acolo, pe lângă primire şi dragoste frăţéscă, teren nu însĕ de esploatat, dér teren priincios de muncă rodnică şi venite sigure. In centrul comunei şi aprópe de biserică se află un local fórte potrivit pentru o prăvăliă românéscă, care odată înfiinţată, ar aduce cu sine închiderea sigură a celor 8—10 „puticurĭ jidovescĭ“ de acolo, tot atâtea cuiburĭ de demoralisare şi ruină morală a locuitorilor rebrişorenĭ. „Comerciantul“, prăvălia românéscă din Bistriţă, va servi bucuros cu informaţiunĭ speciale neguţătorilor interesaţĭ şi cu destule garanţii morale. Avis comercianţilor românĭ! — *Un Rebrişorean.*

D-nii bibliotecarĭ din agenturile de pe teritoriul despărţĕmêntului I (Braşov) al Asociaţiunei, sunt rugaţĭ prin acésta din partea comitetului cercual din loc a-şĭ înainta raporturile despre starea şi folosirea bibliotecilor în ultimul an administrativ, *cel mult în decurs de 10 ḍile*, pentru a-şĭ puté face şi comitetul cercual raportul pentru adunarea generală, ce va urma *în scurt timp*.

Congresul camerelor române de comerciŭ, întrunit în Bucurescĭ sĕptĕmâna acésta, a adoptat în ultima sa şedinţă de alaltăerĭ următórele două resoluţii: A se pune în vederea guvernului dorinţa congresului, de a se modifica legea electorală în sensul de a puté alege fiă-care cameră de comerciŭ la cameră câte trei representanţĭ; a se înfiinţa o comisiune, din delegaţii camerelor de comerciŭ din ţéră, care sĕ se ocupe cu studiarea tratatelor de comerciŭ, întrunindu-se odată pe lună la Bucurescĭ.

Cununiă. D-l *Alesandru Pop* învĕţător în Sălcud şi d-ra *Ana Nistor* s'au cununat în 29 Aprilie n. c. în biserica română gr. cat. din Chimitelnicul de Câmpiă.

O dramă pe Ocean. Vaporul turc „*Ismali*“, avênd pe bord pe vice-amiralul turc Kaldu, a debarcat ḍilele trecute la Darmouth (Englitera) ḍece marinarĭ francesĭ. Aceştĭ nenorociţĭ sunt restul echipagiului unei corăbii, care s'a înecat acum câte-va ḍile aprópe de Brest. Nenorociţii au rĕtăcit, în voia valurilor şi a vêntului, trei ḍile şi trei nopţĭ, pe o imbarcaţiune mică, descoperită, fără alt nutriment, decât pescele crud, pe care-l puteau prinde, şi apa sărată a Oceanului. Tocmai când desnădejdea lor atinsese culmea, fură întêlniţĭ de vaporul turcesc. Ei au fost trimişĭ la Cardiff, de unde se vor îmbarca pentru Brest.

Aflarea unei comorĭ. In pădurea Fundu-Danciului, proprietatea d-lui Mihail Panaitescu din judeţul Dâmboviţa din România s'a descoperit o comóră, cu mai multe monede strĕine de aur şi argint. Lucrătorii, carĭ scoteau buturugĭ din pădure, dădură la rădĕcina unui copac, peste acele monede. Ei le împărţiră între dênşii. Unul din lucrătorĭ nemulţumit cu împărţirea făcută, denunţă pe ceilalţĭ tovarăşĭ subprefecturei respective. La mulţĭ dintr'ênşii s'au găsit icosarĭ turcescĭ. Cercetările urméză.

Restaurantul român dela Esposiţiă. „*Figaro*“ din Paris scrie următórele: Restaurantul român, unul din cele mai bine situate din Esposiţiă, la intrarea podului Alma, cheiul d'Orsay, lângă pavilionul Presei, este întêlnirea nu numai a numĕrósei colonii române, dér a tot ce lumea parisiană are mai ilustru. Mesele sunt literalmente luate cu asalt diminéţa, la prânḍ şi séra. Decoraţiunea salónelor restaurantului este din cele mai elegante, bucătăria suculentă şi simpaticul proprietar d-l I. Doiciŭ nu uită nimic pentru a-şĭ mulţumi numĕroşii visitatorĭ. Se scie, că şi-a asigurat angajamentul celebrului şef de orchestră de adevĕraţĭ ţiganĭ românĭ, Pădureanu, a cărui virtuositate este surprinḍĕtóre. Erĭ, la órele 4, d-na de Nouvina, fermecătórea artistă dela opera comică, a oferit la restaurantul român un lunch, unde asistau numĕróse personalităţĭ ale lumei artelor. Ětă decĭ, ca şi în 1889, Românii la modă!

Lăcustele în Dobrogea. Indată ce s'a făcut cunoscut, că într'o comună din Dobrogea s'au arătat lăcuste, comisiunea zootechnică dela ministeriul român de domenii a dispus, ca şeful de ocol respectiv sĕ fiă însărcinat a lua grabnic mĕsurĭ pentru nimicirea lăcustelor. Au fost delegaţĭ trei inspectorĭ domenialĭ pentru a chibzui asupra mĕsurilor de luat cu urgenţă. Pe dată ce va fi nevoiă de ajutóre mai marĭ, s'a mijlocit la ministeriul de rĕsboiŭ, ca sĕ ţină la disposiţiă trei regimente.

Ţiganii românĭ în Paris. Ḍiarul „Figaro“ din Paris a aranjat o petrecere, la care a cântat musica lui Pădureanu. Ětă ce scrie despre aceştĭ lăutarĭ: Pădureanu este unul dintre şefii de orchestră din România, „marele favorit“, ér ţiganii sĕi sunt celebri; el i-a produs deja în unele capitale ('i-am auḍit în Paris în 1889) şi de atuncĭ au mai fost aplaudaţĭ chiar în palatul din S.-Petersburg de către Ţar. Pădureanu, însoţit de câţĭ-va artişti renumiţĭ din ţéra sa, — Bursu, Bordeanu, Barbu, I. Pădureanu — a venit la esposiţiă şi dă concerte ḍilnice la restaurantul român; şi fórte modest şi graţios, a binevoit sĕ figureze la marginea programului nostru, ţinênd antractele pentru distracţia învitaţilor noştri. Ţiganii românĭ au cântat mai întâiŭ un dans naţional de o mişcare superbă, *Hora Pădureanu* şi apoi au însoţit o melodiă *Steluţa*, magistral esecutată de şeful lor...

Cilindre de paie. Un pălărier engles de primul rang voesce sĕ surprindă lumea cu cilindre de paie. Cilindrele sunt pregătite din paie de Panama, nu sunt înalte, au o formă cu totul modernă, sunt fără cuptuşélă, cu pantlică de mĕtasă şi în colóre négră, séu crem. Se ḍice, că în Londra încă în anul trecut Walter Rothschild a purtat, la redingotă, cilindru de paie şi a făcut sensaţiă cu el.

Concert. La restaurantul Schmidt din Nou va concerta mâne la 4 óre p. m. musica George Dicu din Braşov.

La loteria pentru Casa naţională se póte câştiga: o fórte frumósă garnitură de masă cu o jardinieră mare, 2 jardiniere laterale, 2 platourĭ pentru bombóne, 2 girandole şi 12 tacâmurĭ complete, tóte de argint, în preţ de *10.000 co-*

Mintea e ca céra molişóră
Ce formă îi apeşĭ, aceea rĕmâne.
Şi érăşĭ e ca şi o pénă uşóră,
Care anevoiă într'un loc sĕ ţine;
Măcar-ce vênticel o răpesce
Şi apoi cine scie unde se trezesce.

De pildă întru acésta sĕ vĕ fie
Un vitéz cu mintea schimosită,
A cărui minunată istorie
Aicĭ voiŭ sĕ fie povestită;
Căcĭ-măcar cevaşĭ cam pe departe —
Tot are la Ţiganii noştri parte.

Tocmai pe aceeaşĭ vreme*) şi vitéza
Pomenire cade a celui mare
Becĭcherec Iştoc din Uram-Haza,
Ce, din rîvnă fără asemĕnare,
De a face un lucru de vitejie
Acuma pornise în pribegie.

Becĭcherec se trăgea dintr'o viţă
— Despre strămoşii lui — ţigănéscă;
Dér moşu-sĕu ajunsese în spiţă
De nemeş, prin o Carte Domnéscă,
Căcĭ mulţĭ anĭ cu lăuta şi ţîmbale
Desfătà Curtea Măriei sale.

*) Adecă pe când Vlad Ţepeş Vodă făcuse şi o trupă de Ţiganĭ, carĭ sĕ lupte în contra Turcilor.

După-aceea dobândind el moşie
Se ţinea Român — căcĭ unguresce
Nu scia, măcar pe ungurie
Îi mai plăcea, decât românesce;
Cum şi astăḍĭ Nemeşii mai cu sémă
Tot pe ungurie trag şi se chiamă.

Pentru acésta şi un unguresc nume
Fiului sĕu: *Mişca* el pusese;
Acest Mişca apoi eşind în lume,
Nu sciu în ce chip el cumva auḍise,
Că ar fi ţigan, — de unde — se ḍice —
Că a întrat cu tată-sĕu în price.

Grăindu-i: tată! mie 'mĭ pare,
Că nu m'ai născut tu, dér un crai,
Séu de bună sémă un Domn mare;
Căcĭ nu simţ în mine spre mălai
Séu mămăligă, nicĭ o plăcere,
Şi gura mea tot plăcintă cere.

„Hacĭmoroc!“ — bĕtrânul de altă parte
Ḍicea — „bine că lumea nu scie,
Că a fost cârpitor de ciure sparte
Moşu tĕu! acum de nemeşie
Te ţine, sĕ-ţĭ cam *tacă* nespălata!
Nu mai întreba: cine 'ţĭ e tata!...

„Că ţĭ-oiŭ lăsa cu limbă de mórte
Sĕ nu pomenescĭ a nóstră viţă,
La copiĭ şi nepoţĭ departe,
Ci mai vêrtos, că dintr'o Domniţă
Şi dela Negru-Vodă purcede
Némul nostru — sĕ ḍicĭ, şi ţĭ-or crede.

„Când eram în Ţéra Munteuéscă
Şi încă prunc am auḍit odată
De un Negru-Vodă, ce din crăiéscă
Viţă ar fi fost născut luminată;
Şi ar fi fost un vitéz fórte mare,
Ce a domnit din munţĭ până la mare.

„Socotind eu de unde mai cu cale
Ar puté şi purcederea nóstră
Sĕ fie, aflai — măcar că la şcóle
N'am umblat — cu mintea mea cea próstă,
Că dela Negru-Vodă sĕ vie
Tótă négra nóstră seminţiă.

„Căcĭ aşa va crede fieş-care
Vĕḍêndu-ne négra familiă;
Cum-că dênsa începutul sĕu are
Dela Negru-Vodă: asta 'ţĭ spun ţie,
Ca sĕ scii tu, şi sĕ spui la toţĭ
Copiĭ de copiĭ şi strănepoţĭ“.

Aceste ḍicea moşul celuia,
De care vom sĕ cântăm aice,
Şi sĕ chiema Becĭcherec Gruia,
Er fiul sĕu Mişca tot ce ḍice
Bĕtrânu' — bine 'şĭ astupă în minte,
Ca sĕ facă aşa de acu 'nainte.

Cetitu-i sucesce capul lui Becĭcherec Iştoc, ér inima 'i se strică din pricina ibovnicii furate.

Îndată cât îi născú cocóna
Un cocon frumos, numele 'i puse
Iştoc, şi 'l dete apoi la Tişmeana
— După-ce mai mărişor crescuse —
La mănăstire, sĕ înveţe carte,
Şi sĕ mai vadă şi ţĕrĭ departe.

Într'o iérnă şi 'ntr'o jumĕtate
Pruncul păn' la Psaltire ajunsese,
Scia de rost césurile tóte
Şi cânta până la glas şése;
Patima lui — din tóte mai mare —
Spre poveştĭ era şi spre cântare.

Destul, că învĕţase ca trei alţii,
Şi acum cetise şi Alexandria;
Mult se mira el de toţĭ înalţii,
Voinicii, dér mai vêrtos vitejia
Lui Alexandru în cap îi întrase,
Şi nu vrea nicĭ-decum sĕ iasă.

Lângă acele apoi se mestecară

rône; o broşă şi cercei de briliante, în preţ de *3000 cor.*; o garnitură de argint pentru ceai şi cafea, cu masă, în preţ de *1000 corône;* 2 girandole de argint, în preţ de *1000 corône*; o agrafă, un colier, braslete, broşe, corfiţe, fiă-care în preţ de *500 cor.*; braslete, broşe, o corfiţă de argint suflat cu aur, o jardinieră aurită, un orologiu şi lanţ de aur pentru bărbaţĭ, în preţ de 200 cor.; 4 corfiţe, 2 părechĭ de sfeşnice, 2 dose pentru ţinut zaharul, 2 ţigărare în etuiurĭ, tóte de argint, fiă care în preţ de *100 cor.*, şi încă o mulţime de alte obiecte (dose, broşe, brêue, ace de cravată, braslete, etc.), fiă care în preţ de 50—10 corône. Terminul sorţirei căştigurilor e *31 Maiŭ st. n.* Losurĭ se capĕtă la biroul Asociaţiunei în Sibiiu şi eventual încă la câte-va băncĭ şi librării românescĭ. *Un los*, cu care se póte dobêndi căştigul principal, de pildă, în valóre de 10,000 corône, *costă numai 1 cor.*

Din Clușiŭ.

— Maiŭ 1900.

Tinerimea universitară din loc, precum în toţĭ aniĭ, aşa şi în anul acesta a serbat cu adevĕrată pietate diua deşteptării poporului român, diua memorabilă de *3 (15) Maiŭ*. Adunându-se în corpore într'un frumos, cortegiŭ a plecat la biserica gr. cat. din loc, unde simpaticul capelan Roşianu a celebrat s. liturgiă. De aicĭ au plecat cu toţii la biserica gr. orientală, unde d-l protopop Roşescu a celebrat un parastas. Tinerimea a asistat mai tótă la serviciile divine, numai *absenţa* inteligenţii nóstre din loc a fost dureros remarcată de tinerime.

După biserică s'au adunat cu toţii în sala cea mare de convenire, care decorată fiind cu verdéţă avea un aspect sĕrbătoresc. La 11 óre s'a început şedinţa festivă la care era presentă şi o parte a inteligenţii din loc şi jur. Şedinţa a fost deschisă prin întonarea imnului *„Deştéptă-te Române“*, cântat de corul tinerimei, după care a urmat frumosul cuvênt de deschidere al iuristului *Aurel Oprea*, care arată însemnătatea dilei de 3/15 Maiŭ şi datorinţa nóstra de a o serba. După acest discurs sue tribuna *George Novacovicĭ* stud. în drept şi declaméză cu adevĕrat simţĕmênt frumósa poesiă a lui Coşbuc *„In opressores“*..

Punctul al treilea discursul simpaticului jurist *Ioan Scurtu* a fost fără îndoială culmea sĕrbării. D-l Scurtu arată lupta ideală a martirilor noştri din 1848, scóte în relief figurile cele mai măreţe ale martirilor noştri, cum e tinérul teolog Baternai, care de pe scara spândurătórei striga „Trăéscă Românul — piară Ungurul“, Avram Iancu, Papiu Ilariu, carĭ resping orĭ-ce decoraţii, pentru-că nu pentru ei înşişĭ au luptat şi pentru decoraţii, ci pentru libertatea poporului românesc; după aceea Barnuţiu, Maiorescu, Mureşianu, Bariţiu, Axentie şi alţii. D-l Scurtu către sfîrşitul însufleţitei sale vorbirĭ spune că: nepreţuita moştenire, ce ne-au lăsat spre gloriă vecĭnică strămoşii noştri, nu se póte sĕrbători decât prin propoveduirea nestrămutată a principiilor şi idealelor mândre ale generaţiei din 48.

După acest frumos discurs juristul *Bogdan* a delectat publicul cu mai multe cântece naţionale, esecutate cu flauta. S'a cântat apoi de încheere „Deşteptă-te Române“ de corul tinerimei. —

După amédĭ a fost o convenire la birtul „Herţegovina“.

Un asistent.

Adunăre de invĕţătorĭ.

Din Chior, 10 Maiŭ 1900.

Abia am sosit dela adunarea din Lucăcescĭ şi în 7 Maiŭ st. n. am plecat la adunarea din Pomĭ a reuniunei filiale Ardusat-Someş din Archidiaconatul Sătmarului, în diecesa Orădii-marĭ. M'am hotărît a merge şi la acéstă adunare, nu doră din distracţiă orĭ îmbuibélă, ci pentru-că datorinţă sântă e pentru tot Românul a încuragia cu presenţa şi a sprijinì cu denarul pe muncitorii poporului, pe învĕţătorĭ, mai ales astădĭ, când ispitele de multe felurĭ se pun în calea lor pentru a i duce pe cărărĭ rĕtăcite.

Programul festivităţilor din Pomĭ promitea mult, căcĭ a cânta un cor improvisat cu multe ostenele din învĕţătorĭ, departe unul de altul şi încă în timpul de şcólă a-şĭ jerfi şi unica di de rĕpaus, ce o au în sĕptĕmână; apoi a mai face şi teatru, — dĕu nu e lucru uşor. Eram nedumerit până voiŭ vedé succesul. Din causa mersului trenului, care numai după 3 óre p. m. sosesce în Pomĭ, la adunare n'am putut participa. Când am sosit însĕ, am aflat o însufleţire generală, cu toţii manifestându-şĭ bucuria pentru progresul înfloritor al acestei reuniunĭ. Incât am observat, şi aicĭ s'a vĕdut puţin idiferentism din partea unor d-nĭ preoţĭ, căcĭ altcum bravul fruntaş român Gavril Barbul nu s'ar fi esprimat într'o vorbire a sa astfel: „Onóre celor ce participă la adunărĭ şi convenirile românescĭ, dér ruşine sĕ le fiă celor indiferenţĭ...“. Aceste cuvinte dela d-sa le-am împrumutat, căcĭ le aflu fórte potrivite şi ca atarĭ le susţin, le repet şi le voiu repeta orĭ şi când.

Teatrul s'a început la 8 óre cu „Ruga dela Chisetĕu“ jucată de învĕţătorĭ. Printre scene au fost intercalate cântările „Moţul la drum“ (bisat), „Inainte Române“ şi „Crişana“. „Sus opincă“ s'a cântat la început. Mărturisesc, că pe mine m'a surprins mult şi peste aşteptare plăcut atât resultatul teatrului, cât şi cântările corului, mai ales considerând împrejurările între carĭ s'au arangiat.

Nu sunt specialist în ale teatrului şi corurilor, dér sunt pricepĕtor la ele; apoi am umblat mult, am vĕdut şi audit multe, atât corurĭ, cât şi teatre şi mĕ cred în drept de a-mĭ face conclusiunea şi a arăta impresia, ce a făcut asupra mea producţiunea fraţilor mei din Pomĭ, anume ceea ce e în Bucurescĭ, Craiova orĭ alt loc de frunte o conferinţă la ateneu, o petrecere la orfeu, o piesă la teatru naţional etc., pentru ómenii mai favoriţĭ de sorte; aceea au fost pentru noi cei din aceste părţĭ mărginaşe ale Românismului producţiunile din Pomĭ.

Bine înţeles, că aicĭ a fost present şi popor în mare numĕr. Étă şcóla vieţii! şcóla practică! Óre când va sosì odată timpul sĕ avem astfel de diletanţĭ, carĭ prin centrele române ar putè produce mult folos, mai ales la popor, cu unele piese mai uşóre şi cu cântărĭ armonisate. Am mai dis şi o repet, că înainte de a ne gândì la lucrurĭ marĭ, ar trebuì sĕ ne gândim a înfiinţa bibliotecĭ poporale, corurĭ de plugarĭ, societăţĭ de teatralişti ambulanţĭ ş. a. m. d.

Munca confraţilor din Pomĭ a avut peste tot bun succes, onóre străduinţelor prestate de ei toţĭ, mai ales însĕ onóre conducĕtorului de cor Ales. Anderco, despre care, în loc de-a întreba cu Nathanoil: „óre din Acĭua (comuna unde e aplicat ca învĕţător) póte fi ceva bun?“ mai corect pot dice, că e un diamant ascuns în năsip. Acest om modest în pretensiunĭ, când îl vedĭ prima-dată, n'ai crede că ar fi capabil de a face atâtea lucrurĭ bune, câte le face. A aminti cu numele pe ceilalţi soţĭ de muncă, carĭ au contribuit la buna reuşită a concertului şi teatrului din Pomĭ, ar însemna a înşira pe toţĭ cei ce au debutat, căcĭ toţĭ şi-au achitat rolurile bine, atât în cântărĭ, cât şi teatru.

Insĕ centrul pe lângă care se avênta tótă activitatea acestei reuniunĭ filiale este părintele preot al Sĕsarului M. O. D-n Alexiu Pop, care ca preşed. acestei reuniunĭ se interesézǎ şi jertfesce mult pentru prosperarea ei. Invĕţătorimea acestui despărţĕmênt încă e harnică şi la înălţimea chiămărei sale, muncesce şi se pórtă aşa, cum dorim dela învĕţătorime în genere sĕ se pórte. Da! a sosit timpul de a dovedì hărnicia cu fapte, ér nu numai cu vorbe góle, cum s'a întêmplat şi se mai face încă prin unele locurĭ. Onóre vouĕ, brave sentinele ale nemului românesc! Inainte numai pe calea apucată, căcĭ viitorul al nostru este. Nu vĕ înfrice greutăţile de carĭ scim cu toţii câtă parte avețĭ. Cel ce scie sĕ rabde cu perseveranţă şi totuşĭ îşĭ face datorinţa, acela tot-déuna învinge.

O singură observare modestă, dér binevoitóre am de a-mĭ face faţă cu unii — puţinĭ — dintre membrii inteliginţei nóstre din părţile acestea aşa dise „Ungurene“; anume în conversaţia dintre noi sĕ punem mai mare preţ pe dulcea nóstră limbă. „Vorbiţĭ scrieţĭ românesce, pentru Dumnedeu“.

Dintre participanţii, ce am cunoscut, însemn aicĭ pe fraţii Dr. Vasile şi Constantin Lucacĭu, Gavril Barbul, prot. Ghita, adv. Steţiu, dir. de bancă Achim, compt. Radeş, preoţii Ghita jun. Suranĭ; apoi o cunună frumósă de domnişóre şi tinerĭ din jurul acesta.

La masa comună s'au ţinut mai multe toaste frumóse şi însufleţitóre pentru cultură, progres, preoţime, învĕţătorime etc., şi s'au cântat frumósele nóstre cântece naţionale. Jocul însufleţit a durat până 'n zorĭ, când unii s'au depărtat, ér o parte am continuat în mod familiar petrecerea la casa şi masa preotului local Aurel Pelle, unde am fost dela început primiţĭ cu cea mai mare afabilitate, până când alţii erau la casa harnicului învĕţător George Zach.

Dea Dumnedeu, ca astfel de petrecerĭ si cu asemenea resultat moral ca cel dela Pomĭ sĕ avem cât de dese. **P.**

Convocare.

Prima filială a reuniunei învĕţătorescĭ gr. cat. „Mariana“ va ţiné adunarea sa anuală în 11 Iunie n. c. în localul şcólei conf. gr. cat. din comuna *Parva*, la care prin acésta se invită d-nii membri, precum şi toţĭ aceia, carĭ se interesézǎ de înaintarea învĕţămêntului poporal.

Programa: 1) La 8 óre a. m. participare în corpore la serviciul devin. 2) Deschiderea şedinţei. 3) Alegerea comisiunilor: *a*) pentru critisarea prelegerilor practice, *b*) pentru verificarea protocolului. 4) Arondarea materialului propus din învĕţămêntul intuitiv în clasa I-a şi a II-a, apoi tractarea specială a „caulinului“, într'o prelegere practică de ½ óră, prin învĕţătorul G. Ciocârlă. 5) Tractarea logică a buc. 70. „Meseriile nu trebuesc despreţuite“, din Cartea a II-a de cetire, de „Mai mulţĭ prietinĭ ai şcólei“, cu clasele superióre, într'o prelegere de ½ óră, prin un învĕţător, ce se va designa din partea biroului înainte de începerea adunării. 6) Cetirea disertaţiunilor: *a*) „Iubirea de patriă“ de I. Stef. Pavelea, învĕţător în Runc. *b*) „Influinţa creştinismului asupra educaţiunei copiilor“, de George Ciocârlă învĕţător în Parva. 7) Raportul comisiunei critisătóre. 8) Pertractarea eventualelor propunerĭ însinuate biroului. 9) Statorirea locului şi timpului pentru adunarea viitóre. 10) Alegerea biroului reuniunei. 11) Incheiderea şedinţei.

Dela Presidiul primei filiale a reuniunei înv. gr. cat. „Mariana“.

Năsĕud, 20 Maiŭ 1900.

Preşedintele:	Secretarul:
Ignaţiu Seni,	***Macedon Linul***,
învĕţător la şcóla fund.	învĕţător la şcóla fund.

ULTIME SCIRĬ.

Londra, 25 Maiŭ. „Dailly Mail“ primesce din Capstadt scirea, că în Johannesburg s'a constituit un club secret, ai cărui membri se ocupă cu planul cum sĕ arunce în aer minele de aur, îndată-ce Englesii vor trece rîul Vaal.

Londra, 25 Maiŭ. Indată-ce Roberts va fi trecut preste Vaal, regina Victoria va da o proclamaţiă în care *va declara statul Oranje de anectat la imperiul engles.* Tot-odată guvernul engles va avisa despre acésta pe tóte marile puterĭ.

Esamene la sate.

Teure, 20 Maiŭ.

Era în di de Duminecă. Poporul credincios eşise dela s. biserică şi se îndrepta în grupurĭ micĭ spre şcólă, care era împodobită cu verdeţurĭ. Era sĕrbătóre, căcĭ avea sĕ se ţină esamenul de vară. Băieţii şi fetiţele erau adunaţĭ, toţĭ îmbrăcaţĭ curat şi frumos, cu feţele vesele, aşteptând nerăbdătorĭ începerea esamenului. Cântându-se „Împĕrate ceresc“ sub inspecţiunea M. On. D-n Michail Făgărăşan, protopop al tractului Betlean, în presenţa fruntaşilor şi a poporului adunat, s'a început esamenul. S'a esaminat întâiŭ din religiune. Din cele dintâiŭ rĕspunsurĭ se putea prevedé, că esamenul are sĕ succédă bine. Numai decât şi cu tótă siguranţa rĕspundeau elevii la orĭ-ce întrebărĭ, încât surprindeau pe cei de faţă. A urmat apoi cetitul, gramatica, analisa, maghiara, geografia, istoria, calculaţiunea, fisica şi în urmă declamărĭ. 'Ţĭ crescea inima, vĕdênd, cât de departe póte ajunge omul prin muncă şi zel. Se audiau şópte printre poporenĭ: Dómne, lucrurĭ de acestea pe vremea mea nicĭ că se pomeneau!

Mult a emoţionat pe părinţĭ mai ales în urmă, când mai mulţĭ băieţĭ şi fetiţe declamară anumite poesii cu multă uşurinţă. Toţĭ au rĕmas îndestuliţĭ, atât şcolarii, cât şi ascultătorii, carĭ se desfătară în rĕspunsurile lor.

De sigur, că meritul în prima liniă este al harnicului învĕţător, d-nul *Gavril Avram*, care nu a cruţat munca şi ostenéla pentru a arăta un progres atât de îmbucurător, apoi părinţilor, carĭ nu au pregetat de a-şĭ trimite copii la şcólă şi a i îndemna sĕ-o cerceteze regulat. S'au împărţit apoi premii, s'a esecutat cântarea: „Cuvine-se cu adevĕrat“, şi apoi prin o vorbire a M. O. D-n protopop, prin care felicită pe harnicul învĕţător pentru bunul succes al esamenului, serbarea s'a încheiat.

Şi acum încă un cuvênt: Tóte sunt bune în Teure, dér şcóla (edificiul) nu prea. Eu dic, că acei copii, carĭ sciu sĕ dea aşa rĕspunsurĭ frumóse, vrednicĭ ar fi de a li-se zidi cel puţin o şcólă corĕspundetóre, fiind comuna în stare materială destul de bună.

Dea Dumnedeu, ca sĕ se împlinéscă dorul meu, de a vedé în Teure o şcólă frumósă, ér învĕţătorului sănĕtate şi statorniciă în muncă, ca sĕ pótă presenta tot esamene ca cel din anul acesta şi atuncĭ

Şi alte poveştĭ, care el audise
Pe orbeţĭ cântând la têrgurĭ de ţéră,
— Că tóte le avea la sine scrise —
Cum sunt: Mîrza, Iovanu şi Ioviţă
Cu Aniţa, draga lui crâşmăriţă,

Apoi Novac, bĕtrânul cel tare
Şi Roman cu Goia nerănitul,
Şi mai mulţĭ voinicĭ vitejĭ, pe care
Îi cântase lui Danciŭ vestitul;
Toţĭ aceştia jurase arme sĕ pórte
Asupra Turcilor până la mórte.

Dér îi plăcea lui şi celelalte
Istorii pe lângă Alexandrie,
De marii vitejĭ séu de fapte 'nalte,
Voinicii năzdravenĭ în pribegie
Umblând şi bătêndu-se cu smeii,
Ucigând bălaurii şi leii;

Séu fii de împĕrat, cerênd frumóse
Fete împĕrătescĭ de zei răpite:
Zîne ajutătóre şi milóse,
Una din cele a lui mai iubite
Era *Ileana Cosinzeana*, care
Îi căşuna multă suspinare.

Căcĭ avuse şi el în junie
O ibovnică anume Anghelină,
Care de o răgută în cătănie
Fù răpită fără de a ei vină;
Nicĭ sĕ audise de atuncĭ încóce
Unde e? de trăesce? şi ce face.

Ér el sĕracu atâta durere
Prinse în inima lui cea rănită,
Cât de multe-orĭ îi venia a mere
In lume, căutând fata dorită;
Ér câte-odată de dor şi greţă,
Se cumpănia sĕ-şĭ curme viéţă.

De-aci încolo rĕu cuget îşĭ puse,
Ca sĕ nu se însóre nicĭ odată;
Şi aşa el tristă vieţă duse,
Păn' la vêrsta de acum adêncată,
Care precum la cronică scrie
La cincĭ-decĭ de anĭ trebuia sĕ fie.

Jelea adêncă, lângă singurată
Şi trândava lui vieţuire
Cu mintea de mulţĭ anĭ aţîţată
Prin poveştĭ: în urmă scrintire
La creerĭ i-au adus, — dér cum se scie,
N'avea numai un fel de nebunie.

fiă încredințat, că binecuvêntarea lui Dumnedeu și mângâierea sufletéscă nu-i va lipsi, căcĭ lucrând astfel va crea o generațiune, care lui îi va servi spre laudă, pentru timpurĭ îndelungate.

Delastreana.

Din țéra Oașului, 23 Maiŭ 1900.

În 16 l. c. s'a ținut esamenul elevilor școlarĭ din comuna Tirsolț sub presidiul M. O. D-n Ales. Mirișianu, preot și notar tractual, ca trimis al Ven. oficiu protopopesc tractual, presențĭ fiind: M. O. D-n Eugeniu Dredean paroch local și D-l Ioan Ille învĕțător în Tripu, apoi mai mulțĭ membri din antistia bisericéscă și comunală și din popor.

Sala școlei era frumos împodobită cu florĭ și ramurĭ verdĭ. Esamenul elevilor școlarĭ a avut un succes fórte bun, ceea ce a accentuat și M. O. D-n preot president în cuvêntul sĕu de încheiere. Era înălțător a vedé ținuta corectă și a audi rĕspunsurile clare și precise ale elevilor, carĭ esaminațĭ fiind din tóte obiectele prescrise în planul de învĕțământ pentru școlele poporale, au dovedit, că décă învĕțătorul e la înălțimea chiămărei sale, școla poporală română póte arăta progres impunĕtor și streinilor.

Acest învĕțător e d-l *Nicolau Ghetie*, care de 6 anĭ, de când funcționéză ca învĕțător în acésta comună, șĭ-a dat tótă silința spre a cresce o generațiă tînĕră nouă, care sĕ nu mai orbece în întunerec, ci sĕ țină pașĭ egalĭ cu înaintarea și progresul timpului în care trăim.

Dorim numitului învĕțător viéță lungă și statornicia în zelul sĕu, ca progresând tot astfel cu școla sa, sĕ fie far luminător și îndemnător și pentru alții în ale înaintărei și înflorirei școlei nóstre poporale române.

Unul din cei de față.

Insciințare.

Prin acésta dau de scire On. public și cu deosebire clienților cancelariei mele, că dela 15 Martie a. c. m'am reaședat cu sediu permanent în Brașov și că de-ocamdată mĕ aflu cu **cancelaria** în **Villa Kertsch** catul al doilea.

Mĕ pun decĭ ca tot-déuna la dispozițiunea foștilor mei clienți și a p. t. publicului, care are trebuință de ajutor advocațial.

Brașov, în 6/19 Maiŭ 1900.

Ioan Lengeru,
advocat.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

In *T.-Cubin* se va arangia din partea corului român bisericesc și lumesc — din incidentul ținerii adunării generale a „Despărțământului Panciova“ al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“ — un concert la 3 Iunie n. c. în sala mare a hotelului „Hoffman“. Pentru comitet: Ioan Raita, președinte; Remus Bortoș, secretar. Venitul curat se va folosi pentru procurarea unui harmoniu pe séma corului și pentru scopul Asociațiunei. Intrarea: locul I 2 cor., locul II 1 cor. 20 b., locul III 60 b. Suprasolvirile se vor chita în public.

Programa: 1) „Disau badea“, cor mixt de G. Musicescu. 2) „Variațiunĭ“, de Porumbescu, Copolean, Schubert și Patian, esecutate pe flaută de coristul Petru Balan cu acomp. de pian de d-l Alex. Peter. 3) „Frundă verde pălămidă“, cor mixt de G. Musicescu. 4) „Ciobanul la Dumineca mare“ anecdotă de T. Speranță, predată de Cornel Sarmeș. 5) „Lugojana“, cor mixt de I. Vidu. 6) „Pasĕre nevinovată“, duet cântat de d-rele Maria Miat și Catița Rusmir, cu acomp. de pian de d-l Alex. Peter. 7) „Intre pétra detunată“, cor. bărb. de G. Dima. 8) „Nabucodonosor“, Ouvertour de Verdi, esecutat pe pian de d-l Al. Peter. 9) „Dunărea cea lată“, cor mixt de G. Musicescu.

*

Maial vor arangia învĕțătorii dela ambele școle române din Alba-Iulia Dumінecă în 3 Iunie n. c. în „Grădina Popilor“. Inceputul la 2 óre p. m. După 7 óre dansul se va continua în ambele pavilióne, într'unul va dansa poporul și într'altul inteligența. Intrarea: de persónă 40 cr., de familiă à 3 persóne 80 cr. Venitul curat e destinat ca premii elevilor la esamen. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică. Maialul se va ținé și în timp nefavorabil.

Concurs.

„*Asociațiunea pentru sprijinirea ucenicilor și sodalilor românĭ din Brașov*“ escrie concurs pentru următórele stipendii:

1) Stipendiu de 80 coróne pentru un învĕțăcel *tinichigiu*, 2) Un stip. de 80 cor. pentru un învĕțăcel *căldărar*, 3) Un stip. de 40 cor. pentru un învĕț. *friser*, 4) Un stip. de 40 cor. pentru un învĕț. *brutar*, 5) Un stip. de 40 cor. *mĕsar*, 6) Un stip. de 40 cor. pentru un învĕț. *strugar*, 7) Un stip. de 40 cor. pentru un învĕțăcel *lăcătar*.

Condițiunile de primire sunt: a) atestat de botez, b) Atestat de sărăcie, și c) Contractul dela măestru, din care sĕ se vadă, că e plasat în Brașov la meseriă.

Terminul concursului este până la 30 Iunie n. c.

Dat din ședința Comitetului „Asociațiunii pentru sprijinirea ucenicilor și sodalilor românĭ din Brașov“, ținută la 25 Maiu n. 1900.

Ioan Socaciu m. p. președinte. **Ioan Dariu** m. p. secretar.

Literatură.

In legătură cu „Predicele pentru Dumineci și Sĕrbătorĭ“, de Dr. *Em. Elefterescu* a apărut de același autor și partea a doua: „***Predicĭ ocasionale și funebrale***“, care se estinde pe 220 pag. și conține 11 predicĭ pentru cununii, alte 13 predicĭ pentru diferite ocasiunĭ (la sânțirea de bisericĭ, la instalărĭ de parochĭ și protopopĭ, la presentarea pentru prima-óră a preotului înaintea credincioșilor; discurs la terminarea anului scolastic etc.) Predicĭ pentru înmormêntărĭ (la bărbațĭ și femei de diferite etățĭ și condițiunĭ). Costă un esemplar *3 cor. 50 banĭ.* trimis franco și se póte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

*

În editura „Tipografiei“, societate pe acții în Sibiiu, a apărut: ***„Carte pentru toți“,*** întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 banĭ (plus 5 b. porto). E o cărticică cu povețe fórte folositóre despre muncă și sîrguință; obicĭnuința de a chivernisi; lipsa de îngrijire; buna rênduiélă; regulele chiverniselei. Limbagiul e ușor și la înțelesul poporului.

*

In Tipografia diecesană din Gherla (Szamosujvár) a apărut în edițiune nouă amplificată; „***Carte de Rugăciunĭ, cererĭ și laude***“ spre folosul și mângâierea sufletelor creștinescĭ. Conține 201 pag. Tipar frumos și fórte legibil. Prețul: legat simplu 80 banĭ, în pânză 1 cor. 60 banĭ, legat în piele și aurit 3 cor. 20 banĭ, legat în catifea cu copcii și cu cruce 7 coróne.

In aceeașĭ Tipografiă au apărut: ***Gramatica limbei române,*** pentru școlele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu.* Partea I. Etimologia. *Edițiunea II.* Prețul 50 banĭ.

„***Reflexiunĭ fugitive***“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo intitulată „Az olah nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 banĭ.

„***Pomenirea Prea on brâu.*** al Preasântei de Dumnedeu nĕscĕtóre, scósă din antologion séu mineiŭ și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 banĭ.

Insemnĕtatea dilei de 10 Maiŭ.

Puține némurĭ au avut sórtă așa de vitregă ca némul nostru românesc. Singuratic, în mijlocul atâtor limbĭ streine, mai mic la numĕr decât acelea, dăruit cu locurĭ frumóse și bogate, carĭ au ațîțat pofta de cucerire a dușmanilor, el și-a trăit traiul, când mai bine, când mai rĕu în curgerea vremilor, s'a strecurat printe valurile nevoilor și furtunile vrăjmașe și s'a folosit de momentele prielnice, ce i-a dat vécul XIX ca sĕ se ridice și sĕ afirme în fața lumii vechia lui dicĕtóre: „Apa trece, pietrele rĕmân“.

Diua de 10 Maiŭ este încoronarea silințelor generațiilor trecute, carĭ doriau unirea și întărirea țĕrii.

Când Carol I a întrat în Bucurescĭ în 1866 Maiŭ 10, El a pășit cu încredere în destinul nouei sale patrii și cu dorința de a se devota pentru binele ei.

Puțin după începuturile de organisare lăuntrică, împrejurările au adus în 1877 rĕsboiul, pe care Suveranul și poporul l'au primit ca o grea, dér nobilă datorie. Succesul a încununat silințele nóstre. Colo, peste Dunăre, alăturĭ cu armiile împĕrăției rusescĭ, tînĕra nóstră óste a dat piept cu soldații cunoscuțĭ prin a lor tărie ai Sultanului. Sprintenii călărețĭ, voioșii dorobanțĭ, carĭ schimbară în renume porecla de „Curcan“, au primit botezul focului și au dat comandantului lor o corónă de oțĕl, pe care El a pus'o pe frunte în diua de 10 Maiŭ 1881.

Și alăturĭ cu bravul căpitan s'a aflat tot-déuna iubita nóstră regină, a cărei bunătate de suflet a făcut admirația sătenilor soldațĭ, carĭ au primit îngrijirile Ei în spitalele de peste Dunăre, când loviturile dușmane îi scoteau afară din luptă.

Étă de ce se serbéză în fie-ce an acéstă dată. Simbol al vitejiei, ea se cinstesce cu slujba mulțumirei către Cel a tot puternic și cu o defilare a armatei în fața statuei lui Mihaiŭ... Vitejia trecutului și vitejia presentului.... Étă temeiul viitorului.

(„Albina“.) **Gh. A.**

ECONOMIA.

Hrana țĕranului și crescerea caprelor.

— Hrana țĕranului. — Capra: lapte, carne, sĕu, pĕr, pielea. — Capra în streinătate. — Capra în Angora. — Caprele nóstre.

*D-l **Ion Calinderu,** administratorul Domeniilor Corónei (în România) a adresat tuturor agenților de pe teritoriul acelor Domenii o interesantă circulară, care, fiind de mare interes și pentru țĕranii dela noi, o reproducem aprópe în totă întregimea. Ea este următórea:*

Domnule Agent,

În țéra nóstră țĕranul se nutresce fórte rĕu și din acéstă causă munca ce desvóltă dilnic e calitativ și cantitativ inferióră. Déca voim sĕ dispunem de o poporațiune a cărei putere de lucru sĕ fie mai mare, trebue sĕ ne gândim mai întâiu la schimbarea modului de a se nutri a muncitorilor. O hrană neîndestulitóre, nemulțămitóre deplin trebuințelor mașinei animale, nu póte avé negreșit urmărĭ bune. Din acéstă causă sunteți învitațĭ cu insistență a pune tóte puterile d-vóstră, pentru ca prin povețele, ce vețĭ da sătenilor, sĕ contribuițĭ la schimbarea acestei stărĭ de lucrurĭ.

În țéra nóstră n'avem o populațiune numerósa, prin urmare nu dispunem de brațe multe, și de aceea brațele esistente sunt cu atât mai prețióse. Trebue decĭ sĕ căutăm a-le întări, convingênd omul dela țéră, că trebue sĕ se hrănéscă mai bine, de cum face acum.

Orĭ de câte-orĭ avețĭ ocasia de a vorbi cu țĕranii din jurul d-v. — și sunteți învitat sĕ facețĭ, ca aceste întâlnirĭ sĕ fie cât de dese, — sĕ le arătațĭ starea rea, în care ei se găsesc sub raportul hranei, dovedindu-le, că cu cât ei se vor nutri mai bine, cu atât vor fi mai ferictĭ. In adevĕr, d-le Agent, trebue sĕ avem în vedere, că mulțumirea sufletului este o urmare a echilibrărei diferitelor puterĭ, ce înrîuresc asupra corpului, ér în o societate, în care individii sunt rĕu nutrițĭ, rĕu îmbrăcațĭ, nu póte sĕ găséscă loc nicĭ-odată fericirea.

Din acéstă causă trebue sĕ îndreptațĭ lucrarea d-v. în acest înțeles, învĕțând pe țĕranĭ se-șĭ îmbunătățéscă traiul lor, ceea-ce ei ar puté face chiar în marginile mijlócelor de carĭ dispun. Cestiunea negreșit e de multe felurĭ și fiă-care din d-v. ațĭ căutat sĕ facețĭ câte ceva dela înființarea Domeniului Corónei.

Acum, în vederea îndreptărei acestei stărĭ de lucrurĭ, vĕ voiŭ atrage atențiunea asupra unui animal folositor omului sĕrac, dér nebăgat în sémă, care décă ar fi rĕspândit mai mult la țéră, ar aduce mult bine ómenilor nevoiașĭ. Acest animal este *capra.*

Pe când óia și vaca cer pășunĭ bune și întinse, capra se mulțumesce cu fórte puțin, ea nu alege prea mult iarba, care-i va servi de hrană, și se folosesce une-orĭ șĭ de locurĭ, ce ar fi cu totul nefolosite de alte animale. Chiar și în anii rĕi, cum a fost anul trecut, când câmpurile erau góle de iérbă, capra găsesce hrana trebuincіósă pentru a ne da lapte. Din aceste cause întreținerea ei costă fórte puțin și este animalul cel mai potrivit pentru cei, carĭ n'au pământ, nicĭ mijlóce ca sĕ întrețină alte animale mai prețióse. Ea este în același timp și fórte blândă, un copil o póte duce cu ușurință la pășune. Vĕduva, care a ajuns la bĕtrânețe singuratecă și în sĕrăciă, o póte pasce cu ușurință, priponind'o la nevoiă pe marginea unui drum. Ea se mulțumesce și cu acéstă pășune, dând servicii destul de marĭ. O capră bună póte sĕ aducă îndestularea în casa unei vĕduve sĕrmane și fără puterĭ de muncă, căcĭ décă e bine întreținută, póte da chiar 3 și 4 klgr. (litre) de lapte pe di. Pe lângă acésta, scițĭ bine d-v., d-le Agent, că laptele de capră este mai sănĕtos, decât cel de vacă, căcĭ acest animal se îmbolnăvesce rar, este mult mai puțin espus a fi atins de tuberculosă ca vaca, care în acéstă privință este fórte gingașă. Din acéstă causă, laptele ei este un aliment fórte sănĕtos pentru ómenii predispușĭ a se îmbolnăvi de bóle de piept. Sciința însășĭ i-a recunoscut acéstă proprietate.

Carnea acestor animale se póte întrebuința atât próspĕtă, cât și ca pastramă, (carne afumată), în casul al doilea ea póte sĕ se conserve mult timp și este un fórte bun nutrement pentru muncitorĭ, mai cu sémă când sunt la munca câmpului. Intrebuințarea ca hrană a pastramei este fórte de recomandat din causa substanțelor hrănitóre, ce cuprinde într'un volum relativ mic. Décă țĕranii s'ar învĕța s'o întrebuințeze, ei șĭ-ar îmbunĕtăți întru cât-va hrana lor.

Sĕul de capră este superior, până la un óre-care punct sĕului de óie și ajunge câte-odată sĕ se vîndă pe un preț mai scump. Din el se pot face lumînărĭ fórte bune, de carĭ sĕ se servéscă ómenii sĕracĭ.

Pĕrul caprei se întrebuințéză pentru facerea de preșurĭ, de țesăturĭ impermeabile, ca covîltire pentru cărute șĭ cergĭ pentru a acoperì în grajd animalele, de asemenea se întrebuințéză încă și pentru facerea de sacĭ.

El are decĭ o mulțime de întrebuințărĭ și póte da o ocupațiă în timpul iernei femeilor dela țéră, putêndu-l țese în rĕsbóiele lor. Afară de a ésta pĕrul de capră se póte esporta și în streinătate, unde este cerut când e de calitate bună.

Carnea de ied este fórte bună pentru mâncare, ér pieile au valóre destul de mare, ele sunt chiar mai căutate, decât cele de miel când sunt bine tăbăcite.

Caprele se desvóltă fórte repede; căcĭ, după cum de sigur cunóscețĭ, o capră în vêrstă numai de 7 séu 8 lunĭ, este bună pentru reproducțiă putênd avé dintr'o singură dată chiar și cincĭ iedĭ; de obiceiu ea însĕ face câte doi pe an. Capra decĭ póte ca sĕ rĕspundă la multe din trebuințele omului dela țéră, ea ar puté alina multe nevoi, décă ar fi mai rĕspândită.

În țéra nóstră este însĕ despreţuită chiar de cei, cărora le aduce servicii deosebite, nedându-i-se nicĭ o îngrijire și lăsând'o la voia întêmplărei pe câmpurĭ, atât în timp rĕu. cât și în timp bun. In rare localitățĭ 'i se fac bordee în pământ, numite „ohim“.

Nu tot astfel se întêmplă în alte ţĕrĭ. În Germania și Elveţia, unde capra este apreţiată cum merită, e ţinută în grajdurĭ bune și îngrijită cum trebue. Din acéstă pricină chiar în ţĕrile aicĭ amintite crescerei caprelór se dă o deosebită atenţiune. Astfel la Esposiţia societăţeĭ germane de agricultură din anul 1899, la Francfurt pe Maina, grupa caprelor a atras atenţiunea prin frumseţea esemplarelor espuse, precum și prin importanţa crescêndă a acestui animal, mai ales pentru gospodăriile alpine. Se dă preferinţă animalelor cu pĕrul scurt, ușor adaptabile în climatele schimbăciόse și recĭ. Pentru gospodăriile în stil mai mare s'a recunoscut superioritatea caprelor de Württemberg din causa conformaţiunei puternice a trupului lor, precum și pentru-că produce mai mult lapte. De-altminterĭ, până acum se dedea preferinţă caprelor de Elveţia și corciturilor cu rase germane. Crescĕtorii de capre renumiţĭ asigură, că nu numai în Germania, dér și în Elveţia animalele ţinute pe lângă casă dau mai mult lapte, decât cele carĭ trăesc prin munţĭ.

Cererea de capre sănĕtόse și bune de lapte a ajuns așa de mare, încât s'au format sindicate, carĭ se ocupă cu crescerea acestuĭ animal. Mulţumită acestor tovărĕșiĭ zootechnice, crescerea caprelor a ajuns în Germania de sud la un mare renume. In multe părţĭ din Hessa și Württemberg ţapiĭ de prăsilă sunt proprietatea comunelor, carĭ caută a avé numaĭ animale alese. În asemenea condiţiunĭ selecţionarea se pόte face cu mai multă garanţie pentru obţinerea unor animale de neam bun.

La noi în ţéră ar fi de făcut multe îmbunĕtăţirĭ în acest înţeles, ar fi astfel fόrte de recomandat sĕ se aducă unele rase streine, cu ajutorul cărora sĕ se îmbunĕtăţéscă rassa nόstră. Intre aceste rasse în primul loc putem cita capra de Angora, cu care s'au făcut încercărĭ în ţéra nόstră și a isbutit fόrte bine. Acéstă rassă de capre se află în Francia, unde cultura ei se plătesce mai bine ca aceea a όiei, putênd da un venit net, ce atinge suma de 20 lei (9 fl.) de cap și pe an.

Pĕrul acestei capre este fόrte fin și chiar frumos; are numerόse întrebuinţărĭ. Fie-care capră de Angora dă câte 1 jum. până la 2 kilograme de pĕr la o tunsόre. Din încrucișarea rassei românescĭ cu rassa acésta ar resulta un neam fόrte potrivit pentru ţéra nόstră, dér pentru ca resultatele sĕ fie desĕvêrșit de bune, va trebui sĕ se dea mai multă îngrijire acestor animale. S'a observat, că décă ele sunt bine îngrijite, dau un lapte mult mai gustos, lipsit chiar de mirosul particular, ce-l are laptele caprelor, cărora nu li-s'a dat nicĭ o îngrijire. Afară de acésta, carnea și pĕrul devin de o calitate mai bună îndată ce în crescere li-se dă mai multă atenţiune....

Cu tόte acestea, d-le Agent, nu trebue sĕ uităm un singur moment, că caprele constituesc în tot-déuna un pericol pentru pădurĭ, cĕ-ĭ sémă pe cât timp pădurea este în stare de semințiș, desiș, păriș sĕu prăjiniș....

Veţĭ recomanda însĕ ţĕranilor, ca în timpul verei sĕ le pască cât mai bine priponite pentru ca sĕ nu facă rĕu proprietăţilor vecine; iérna îi veţĭ îndemna cu insistenţă sĕ le ţină în coșare curate anume făcute, căcĭ numai astfel capra va da tόte folόsele, ce se pot aștepta.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Generalul Suvorov.

În qiua de 18 Maiŭ a. c. s'a împlinit 100 de anĭ dela mόrtea eroului general rus Victor Suvorov, care prin marĭ fapte de vitejiă pentru imperiul Ţarilor șĭ-a scris nume neperitor în Istoria Rusiei. In tόtă viaţa sa de altfel a fost om cu puţine pretenţii, trăia și se purta de tot simplu; dér în acelașĭ timp nicĭ odată n'a fost omul închinăciunilor și al lingușirilor. Ostașii sĕi însĕ, cu carĭ minunĭ de eroism a dovedit tot-déuna pe câmpul de rĕsbόie, — îl adorau. În deosebĭ vorbeso despre faptele luĭ vitejescĭ: câmpiile Cassano, Novi și Trebbia. Cu tόte acestea însĕ multĭ dela curte nu-l aveau bine, pόte mai ales pentru ţinuta luĭ severă, adevĕrat militară. Intors obosit și bolnav, dér încununat de gloriă din ultimul rĕsboiŭ, era vorba sĕ fiă primit la Petersburg cu alaiŭ și cu mare triumf: Contrarii sĕi însĕ, șambelaniĭ, prin intrigĭ la Ţarul Paul I., care în urma acestora încă îi uria, au zădărnicit primirea proiectată și eroul, însoţit numai de mama sa pe o trăsură ţĕrănéscă, a întrat neobservat de nimenĭ în orașul Petersburg.

Pe patul durerilor generalul Suvorov avea dorinţa, sĕ mai vadă odată pe Ţarul sĕu, Paul I., ale căruĭ oștirĭ de atâtea-orĭ le-a dus la biruinţă. L'a rugat decĭ sĕ-l onoreze cu preînalta visită. Ţarul însĕ a refusat, dér a trimis în locul sĕu pe contele *Kutaissov*, un favorit al curţiĭ. Acest conte Kutaissov, din simplu băiat turc ajuns domn mare și puternic, când a intrat la eroul bolnav, — purta uniforma purpurie de cavaler de Malta și umĕrul îi era împodobit cu cordonul albastru al ordinului „Sfutului Andreiu". Slăbit și istovit de bόlă, generalul nu s'a putut scula din pat, ci de acolo șĭ-a agrăit όspele:

— Cine eștĭ D-ta? — l'a întrebat.

— Sunt contele Kutaissov.

— Kutaissov? Kutaissov?! Nicĭ odată n'am mai audit acest nume. Cunosc pe conţii Panin, Voronzov, Strogonov, — dér de contele Kutaissov n'am audit încă nimic până acum. Ce rang ai, de altfel? — îl întrebă eroul.

— Sunt mare măiestru de ceremonii.

— Ce ai fost mai 'nainte?

— Mare măiestru de vênătόre.

— Și înainte de acésta?

Kutaissov rĕspunse cu displăcere:

— Am fost comornic al Ţarului.

— Cu alte cuvinte: l'ai ras și tuns!

— D.... da, — rĕspunse contele.

— Prosca! — strigă atuncĭ generalul servitorului sĕu. Acesta întră.

— Vino încόce, beţivule! vedĭ tu pe domnul acesta îmbrăcat în uniformă roșie și cu cordon albastru? Tocmai ca și tine a fost și el: un servitor, un nimica. Decât că el e turc și nu bea rachiu, așa-dér s'a făcut domn mare. Tu însĕ eștĭ un beţiv și nicĭ-odată nu s'a alege nimic din tine. Ia pildă dela el, atuncĭ și tu vei devenì un domn mare".

După acestea Kutaissov s'a întors la Ţarul și i-a raportat, că generalul Suvorov a nebunit....

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui „E F. L." Trimiteţĭ manuscrisul.

Călendarul săptămânei.

MAI. are 31 dile. FLORAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	14 M. Isidor	27 Magdalina
Lunĭ	15 C. p. Pachomiu	28 Wilhelm
Marţĭ	16 Cuv. p. Teodor	29 Maximinian
Merc.	17 S. ap. Andronic	30 Ferdinand
Joi.	18 † Înălţ. Domn.	31 Angelica
Viner	19 S. m. Patriciu	1 Iunie. Nicod.
Sâm.	20 S. m. Tataleu	2 Efraim

Prognosa timpului.

(După călindarul căpit. Spăriosu.)

Săptĕmâna din **27 Maiŭ — 2 Iunie:** In 28 întunecime de sόre; 27 și 28 timp schimbăcios cu estreme de temperatură, icĭ colo furtunĭ. Ploios va fi din 29 Maiŭ — 1 Iunie. Inceputul lui Iunie va fi rece; icĭ-colo și ninsόre.

Săptĕmâna din **3—9 Iunie:** începutul rece; ploios va fi din 5—7.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%.	116.05
Renta de corόne ung. 4%. . . .	91.20
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%.	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%.	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	115.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.20
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	92.50
Impr. ung. cu premii	1?8.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	138.25
Renta de argint austr.	97.45
Renta de hârtie austr.	97.—
Renta de aur austr.	114.95
Losurĭ din 1860.	136.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	17.73
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	720.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	718.25
Napoleondorĭ.	$19.26^1/_2$
Mărcĭ imperiale	118.25
London vista.	242.40
Paris vista.	96.30
Rente de corόne austr. 4% . . .	96.40
Note italiene	90.50

Cursul pieţei Brașov.

Din 26 Maiu 1900.

	Cump.		Vênd.	
Bancnota rom.	Cump.	9.49	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.16	Vênd.	19.29
Galbenĭ	Cump.	11.28	Vênd.	11.38
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Preţurile cerealelor din piaţa Brașov.

Din 25 Mai 1900.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	—
„	Grâu mijlociu . . .	11	60
„	Grâu mai slab . . .	11	20
„	Grâu amestecat . .	9	40
„	Sĕcară frumόsă. . .	7	20
„	Sĕcară mijlociă. . .	6	80
„	Orz frumos	7	—
„	Orz mijlociu. . . .	6	60
„	Ovĕs frumos. . . .	5	60
„	Ovĕs mijlociu . . .	5	—
„	Cucuruz	5	—
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	9	—
„	Mazăre.	14	20
„	Linte	20	—
„	Fasole	10	30
„	Sĕmênţă de in . . .	24	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	8	80
„	Cartofĭ.	2	90
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	88
„	Carne de porc . . .	—	96
„	Carne de berbece. .	—	—
100 kil.	Sĕu de vită prόspĕt .	50	—
„	Sĕu de vită topit . .	72	—

Bursa de Bucurescĭ

din 24 Maiu n. 1900.

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	? %	Apr.-Oct.	$93.^1/_2$
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	$94\ ^1/_2$
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	$94\ ^1/_2$
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de $32^1/_2$ mil.	4 „	Ian.-Iulie	$81\ ^1/_4$
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	$81.^1/_2$
„ „ Impr. de 2?4 m. 1890	4 „	„ „	82 —
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	82.—
„ „ Im. de 120 mil. 1?94	4 „	„ „	82 —
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	$81\ ^1/_2$
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	$81.^1/_2$
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 18?3	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iuli.	$94.^1/_3$
Scris. fonciare rurale din 18?0	4 „	„ „	$79.^3/_4$
„ „ urbane Bucurescĭ	5 „	„ „	$86\ ^3/_4$
„ „ „ Iașĭ. . .	5 „	„ „	$80.^1/_4$
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12 81	500	150 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	2290
Banca agricolă	500	150 v.	340.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într v.	284.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	444.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	200	„ „	450 —
Soc rom. de constr. ult. div. 15 l	200	„ „	40.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„ „	—.—
Societ. p. constr. de Tramays	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazόse. . .	12	„ „	—.—

Scompturĭ:

Banca na?. a Rom.	8%	Paris	$3^1/_2$
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg . .	$5^1/_2$
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	$5^1/_2$
Londra	4%	Belgia	4%
Viena	$4^1/_2$	Elveţia	5%

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 23 Maiu 1900

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănăţenesc . .	80	8.05	8.25
Grâu dela Tisa	80	8.10	8.20
Grâu de Pesta . . .	80	7.95	8.10
Grâu de Alba regală . .	80	8.—	8.15
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu unguresc de nord .	80	—.—	—.—
Grâu românesc	80	—.—	—.—

Seminţe vechĭ orĭ noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Sĕcara. . .		?0—72	7.10	7.25
Orz	nutreţ. .	60—62	6.80	7.—
Orz. . . .	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere .	64—66	5.60	5.80
Ovĕs . . .		55—60	5.—	5.30
Cucuruz . .	bănăţên .	75	—.—	—.—
Cucuruz . .	alt soiu .	73	—.—	—.—
Cucuruz . .	„ „			
Hirișcă . .			5.—	5.30

Producte div.	Soiul		Cursul dela	până
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	Preţul per 100 de chilograme	—.—	—.—
„	„ transilvană		—.—	—.—
„	„ bănăţênă		—.—	—.—
„	„ roșia . .		—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu		—.—	—.—
Ulei de in . .			—.—	—.—
Unsόre de porc	dela Pesta . .		56.—	56.50
„ „	dela ţĕră . .		—.—	—.—
Sĕu de vacă. .	svêntată . .		46.—	47.—
Prune	din Bosnia . .		18.75	19.—
„			—.—	—.—
Lictar	Slavon și Serbia		18.50	19.—
„	din Serbia în s.		16.50	17.—
Nucĭ	slavon nou . .		—.—	—.—
Gogoșĭ. . . .	sêrbesc . . .		—.—	—.—
„	din Ungaria . .		—.—	—.—
Miere	ungurescĭ. . .		—.—	—.—
„	sêrbescĭ . . .		—.—	—.—
Ceră	brut		—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.		—.—	—.—

Cursul losurilor private

din 23 Maiu 1900.

	cump.	vinde
Basilica	13.—	14.—
Credit	398.—	400.—
Clary 40 fl. m.	131.75	132.75
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	64.50	66 50
Krakau	71 25	73.25
Laibach	49.—	50.—
Buda	135.50	137.50
Palffy	132.50	133 50
Crucea roșie austriacă . .	40.70	41 70
„ „ ung.	20 —	21.—
„ „ ital.	—.—	—.—
Rudolf	63 50	65.50
Salm	175.25	177.25
Salzburg.	59 50	60.50
St. Genois	183 —	185 —
Stanislau	130.—	—.—
Trientine $4^1/_2$% 100 m. c. .	178 —	—.—
„ 4% 50	—.—	—.—
Waldstein	—.—	—.—
„ de 10 francĭ . . .	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Publicațiune de licitație.

Comitetul parochial al bisericei române ort. or. a Sf. Treimĭ din Brașov, suburbiul Tocile va da în anteprisă prin licitație publică minuendă **adaptarea școlei române de pe Toci e și a casei de ședințe** a Comitetului parochial, precum și **zidirea unei case de locuință** pentru ecliserul bisericei.

Licitația se va ține în școlă **Duminecă în 21 Maiŭ st. v. (3 Iunie st. n.) 1900 la 2 óre d. a.**

Prețul strigărei pentru adaptarea școlei și a casei de ședințe este de 1923 fl. 28 cr., éră pentru zidirea casei de locuință a ecliserului de 1071 fl. 57 cr., la olaltă **2994 fl. și 85 cr.**

Amatorii de licitație vor depune vadiu de 10% dela prețul strigărei în banĭ gata séu în hârtii de valóre.

Până la licitație se primesc și oferte închise, la care trebue aclúdat acelașĭ vadiu.

Planurile de adaptare și zidire, preliminarele de spese și condițiunile de zidire se pot vedé la oficiul parochial al bisericei.

Brașov, în 7 Maiŭ 1900.

Comitetul parochial.

Vasile Sfetea, președinte. (2—) Ioan Suciu, notar.